Do anh Võ phi Hùng, CHS Petrus Ký 67-74, tặng cho Kho Sách Xưa Quán Ven Đường

NĂM THỨ NHƯT SỐ 72 — GIÁ MỖI SỐ 0$05 — NGÀY THỨ BA 16 AVRIL 1929

THẦN-CHUNG

XUẤT BẢN MỖI BUỔI SÁNG

Chủ-nhiệm: DIỆP-VĂN-KỲ — Tòa báo: Góc đường Filippini và Espagne — GIÂY THIẾP NÓI: 324 — Chủ-bút: NGUYỄN-VĂN-BÀ

Trước khi cụ Bùi-quang-Chiêu ra tranh cử, thì có nói muốn ở lại một năm nữa đặng phân đâu.

Vậy nay cụ đã đắc cử rồi, chúng ta hãy chờ xem coi cho biết phân đâu ra làm sao.

SAU KHI ÔNG TRẦN-VĂN-KHÁ ĐẮC CỬ

Ông Trần-văn-Khá đắc cử.

Ông Nguyễn-văn-Sâm đắc cử.

Phần đông trong số cử tri quận thứ nhut đã nghe lời đảng Lập-hiến mà cử hai người tay sai của các nhà tư bổn nước ngoài lên làm đại biểu cho dân An-nam.

Điều đó, phải quấy thế nào, cũng là một cái quyền riêng của một hạng người đặng phép lựa đại-biểu.

Về phần chúng tôi, thật chẳng bao giờ ngờ rằng ngày hôm nay lại có đến 1912 người Annam bỏ thăm cho hãng rượu Fontaine cho ông Trần-văn-Khá. Song nếu như một ngày rồi mà tất cả bốn triệu dân Nam-kỳ đều theo cái độc quyền bán rượu, thì chúng tôi cũng cứ «ông kích như chúng tôi đã làm. Vì chúng tôi biết chắc điều đó là điều thật có hại cho quyền lợi Annam và nếu như đổi với một việc như thế mà trong một nước không có một ai ra phản đối, thì còn chi là luân lý của xã-hội.

Huống chi, từ khi Thần-Chung khởi sự công kích thì chẳng nói chi mấy ông bạn đồng chí như ông Huỳnh văn Chín, ông Phan văn Gia đều đã biểu đồng tình với chúng tôi mà chánh ngay người tin nhiệm của đảng Lập hiến như ông Nguyễn đình Trí cũng vì lẽ công mà đường đường chánh chánh hô hào công kích với chúng tôi.

Chừng đó cũng đủ biết là ai đen ai trắng.

Ừ, Thần-Chung có động chuyển này, không được có hiệu quả mỹ mãn.

Điều đó cũng chẳng lạ chi. Chúng tôi chỉ biết đối phó bằng lời nghiêm lẽ chánh, chúng tôi chỉ biết lấy ngọn bút của chúng tôi làm phủ việt mà chỉnh trị người có tội.

Ngày chúa nhựt vừa rồi, có hết gần hai ngàn người theo đảng Lập-hiến mà làm tôi mọi cho hãng rượu Fontaine, thì thật tôi cũng lấy làm buồn. Song mười mấy triệu người An-nam kia còn đó, thì tưởng ai cũng nên chớ lấy làm vui.

Năm bảy cái xe hơi chạy cùng thành phố Saigon mà hô hào lính ôi là có ý gì? Hay là muốn cho dân Annam chúng tôi biết rằng từ đây bao nhiêu quyền lợi nước nhà sẽ vào tay các nhà tư bổn đế quốc chăng?

Cười Thần-Chung công kích không có hiệu quả chăng?

Ừ, thấy cười chừng nào, chúng tôi lại buồn chừng nấy. Song buồn là vì cái ý nghĩa chung. Chớ riêng phần chúng tôi, thì vẫn tươi cười mà nghĩ là trót một tuần nay chúng tôi đã làm hết phận sự.

Thất thế, thật chúng tôi làm hết phận sự. Chúng tôi há lại không biết cái sức tiền tài của ông Fontaine, cái thế lực của nhà ông Trần văn Khá hay sao? Chúng tôi đã nhận hết bao nhiêu sự khó nhọc mà làm cho tròn cái thiên chức của chúng tôi, đặng cùng không hà phụ ở trong cái nhiệt huyết của chúng tôi đâu?

Mà thôi, cuộc tuyển cử xong rồi. Nói bao nhiêu mấy ông Lập hiến cũng cứ tưởng lầm rằng đắc thắng. Bao giờ cho mấy ông biết: trong cuộc tuyển cử này, chỉ có hai lẽ, một là đảng Lập-hiến không có tôn chỉ gì hết thế thì thắng cũng chẳng làm chi, hai là đảng Lập-hiến nếu theo cái tôn chỉ xưa nay, thì ông Trần-văn-Khá đắc cử, tức là mấy ông Lập-hiến thất-bại vậy.

Song mấy ông Lập-hiến đắc thắng hay là thất bại tưởng cũng chẳng có chi gọi là quan hệ đến tiến trình của nòi giống An-nam. Bất quá cũng là một việc riêng của cái đảng «ma-trơi» ấy.

Điều cần nhứt cho chúng ta, là nên lấy chuyện tuyển cử vừa rồi mà làm một bài học chánh trị.

Cái sự hạn chế của quyền tuyển cử nước ta ngày nay như vậy, thì ai là người hữu tâm với thời cuộc cũng phải công nhận rằng mấy cái nghị viện ở xứ này có cũng như không, đã không có quyền chi hết, mà dầu cho có quyền thì người nào chơn chánh, từ đây tưởng cũng chẳng có thể gì mà lọt vào đặng.

Một điều nữa, là cái cử-chỉ của mấy ông kia hiện nay nó đã khác lắm với tâm lý thanh niên chúng ta như một trời một vực. Hôm nọ người kia ở Paris mới đọ trước mặt ông Fontaine một bài «dit cua» không đặng hùng hồn mà lắt cả bọn sanh Pháp đã gởi tờ phản kháng một cách rất kịch liệt, nói rằng đồ bán mình cho nhà tư bổn, còn bên này mấy ông Lão-thành kia lại cóng nhiên a phụ với hãng rượu như thế thì không thể nào mà dung-hợp được.

Tình thế vậy rồi, mà nếu như bạn thanh niên chúng ta không liên hiệp, không biết tự cường, thì từ đây quê hương chúng ta không còn chút chi hi vọng nữa.

Anh em thanh niên, du học vậy, không du học vậy, cũng đều nên mỗi ngày nhớ đến vấn đề rắc rối ấy.

Giải quyết đặng cùng chăng đều do ở lòng quyết đoán của anh em.

Nay đây chúng tôi chỉ xin tạm nói thêm với mấy ông Lập-hiến rằng:

Ừ, mấy ngài đắc thắng rồi đó. Song tôi chỉ sợ đêm khuya thanh vắng, mấy ngài nằm nghĩ lại chuyện vừa rồi, thì cái lương tâm của mấy ngài không được nhẹ nhàng như chúng tôi vậy.

— Diệp-văn-Kỳ —

Án mạng đường Barbier

Sáng hôm nay Toà sẽ đem vụ Án mạng đường Barbier ra xử

Kết cuộc kỳ tuyển cử ngày 14 Avril

Quận thứ ba

Bentre — Mocay — Gocong — Vinhlong — Travinh

Số cử tri	4033	
Số người đi bỏ thăm	2455	
Ông Bùi-quang-Chiêu	2141	là (đắc cử)

Quận thứ nhứt

Biênhòa - Baria — Tâyninh — Giadinh — Thudaumot

Số cử tri	3998	
Số người đi bỏ thăm	3290	
Thăm trắng	314	
Bao thơ không thăm	3	
Ông Trần-văn-Khá	1912	(đắc cử)
Ông Nguyễn-văn-Sâm	1746	là
Ông Trần-văn-Chưởng	608	là
Ông Đỗ-thời-Của	508	là

CÂU CHUYỆN HẰNG NGÀY

Chánh-trị và khoa học.

Đời nầy là đời khoa-học, chánh phủ cai trị An-nam mình cũng là cai-trị theo lối khoa-học.

Mà ở trong khoa-học, thì các môn học tuy chia ra nhiều như vậy, chớ kỳ-thiệt nó vẫn dính-líu với nhau hết thảy. Ví dụ như muốn học môn học vật lý (la physique) mà không biết môn học kỷ-hà (la géométrie) thì làm sao mà học được? Cũng như hễ đã học hóa-học (la chimie) thì thế nào cũng phải biết qua đại-số-học (l'algèbre) ít nhiều vậy.

Khoa-học vậy, chánh-trị cũng vậy.

Vậy nên mới đem vụ thầy thông giây thép mà ghép với vụ Nguyễn-an-Ninh, rồi nhè vụ Nguyễn-an-Ninh mà rinh qua vụ mất súng, rồi lấy vụ mất-súng mà cung với vụ án-mạng ở đường Barbier, đã thêm lại xách vụ án-mạng đường Barbier mà xé gần lại vụ giết ông Bazin là chủ mộ dân cao su ở Hànội...

Khoa học vậy, chánh-trị cũng vậy: ngó vậy chớ nó dính nhau hết thảy.

Ừ, cũng như việc Vũ-đình-Dỵ đó.

Nhiều người hỏi sao lạ chánh-phủ Bắc-kỳ lại nhè đem ông Dỵ mà giam chung với bọn tù thường (détenus de droit commun). Ông Dỵ vì ngôn-luận mà bị tù, mà bị tù vì tội ngôn-luận ấy tức là tù quốc-sự, sao lại nhè giam vào chỗ tù thường?

Hỏi như thế thiệt là dốt quá! Té ra chưa biết chánh-phủ bảo-hộ vì muốn cho được rất là công-bằng nên phải làm theo lối toán-học đó.

Chắc ai nấy cũng biết rằng hiện giờ nầy bên Pháp có một ông thượng-thơ tên là Klotz đường bị ở tù về tội sang-đoạt (escroquerie). (Không cần nói cũng biết rằng sang-đoạt thì phải ở vào hạng tù thường)

Ông Klotz tuy là tù thường, nhưng mà ông là thượng-thơ, ông rỏ ràng là người làm quốc-sự, nên ta có thể coi ông như là tù quốc-sự, chớ sao? Vậy nên theo phép toán-học, tôi có thể viết như vầy:

M. Klotz = tù quốc sự.

Ấy là một bên. Còn bên nầy ông Vũ-đình-Dỵ tuy là chung với tù thường, nhưng kỳ thiệt phạm coi tội quốc-sự, thì ta cũng phải coi như là tù quốc-sự, chớ sao? Vậy nên theo toán-pháp, tôi cũng có thể viết như vầy:

M. Dy = tù quốc sự.

Mà trong toán-học có câu nguyên tắc principe như vầy: Hễ hai số đều bằng với một số thứ ba, thì hai số ấy tự nhiên phải bằng với nhau (Deux quantités égales à une troisième sont égales entre elles).

Vậy nên do theo đó tôi lại có thể viết như vầy:

M. Dy = M. Klotz.

Kết-quả: Ông Vũ-đình-Dỵ cũng bị giam chung với tù như ông Klotz thường.

Thấy chưa? An-nam thiệt là nhiều chuyện quá, được đãi như tây một thứ mà cũng còn chưa vừa!....

Tân Việt

Lại ám sát

Ông Gonnet là đốc công mỏ than Cẩm-phả (Bắc-kỳ) mới đây bị người mưu hại, thoát được thiệt cũng phúc lắm.

Người ta nói rằng .....

.....chẳng hiểu vì cớ gì mà một bữa ông đang ngồi trong nhà lại có kẻ liệng một quả trái phá nổ ngay, nhưng phúc lớn nên ông vô sự.

Ông Gonnet bị người mưu hại như vậy chắc lại cũng như ông Bazin chớ gì!

Đối với kẻ nghèo hèn, đồi mồi hối lấy chén cơm thì cho là vì vấn đề nhơn công.

Mà đối với chánh-phủ thì hắn lại cho là cơ hội kín!

CÁI QUAN-NIỆM

về cuộc đời của người đàn-bà đẹp nhứt Âu-Châu

«... Người đàn-bà ở đời, một cái đẹp không chưa đã là đủ, mà lại cần phải biết đạo làm từ-mẫu hiền-thê nữa mới được.»

. .

Cách đây chưa lâu mấy, bổn báo có đăng tin cô *Elisabeth Simon*, là một người con gái nước *Hongrie*, đã chiếm được giải khôi-ngu ên ở trong cuộc thi sắc đẹp mà người ta đã mở ra ở kinh-đô Paris vừa rồi.

Cuộc thi ấy là thi chung cho cả vừa đàn bà của các nước Au-châu, nên thì sau khi cô *Elisabeth Simon* đã trúng tuyển rồi, người ta tặng cho cô cái danh-hiệu là Au mỹ nhơn (*Miss Europe*)

Mới đây có một nhà viết báo đến tiếp chuyện với cô thì cô có phát ngôn những lời rất ngoạn vị này xin lược thuật ra sau nầy:

«Có lẽ những tư tưởng của tôi là tư tưởng hủ lậu không chừng biết song tôi xin nói thiệt rằng: tôi vẫn có cái ao-vọng muốn trở nên một người vợ lành và một người mẹ tốt bởi vì, theo như tôi nghĩ thì người đàn-bà ở đời, một cái đẹp không chưa đã là đủ, mà lại cần phải biết đạo làm từ-mẫu hiền-thê nữa mới được.

«Cái tin tôi được trúng giải-nhứt ở cuộc thi sắc đẹp mới truyền ra một cái, thôi thì không biết bao nhiêu người nhao-nhao đến, kẻ thì mướn tôi đóng tuồng hát bóng, kẻ thì mướn tôi làm trò ở các quán cà-phê. Buồn cười nhứt là có kẻ lại mướn tôi đi làm cô đào hát tuồng nữa. Bộ trong trí họ tưởng rằng bất-cứ là ai, miễn đã trúng được một giải-thưởng sắc đẹp thì tiện-thị có thể làm cô đào hát!..

«Rồi đây tôi cũng tính đi qua Huê kỳ để dự vào cuộc thi sắc đẹp của đàn bà thế-giới. Nhưng sau khi đó tôi lại sẽ quay trở về nước tôi mà an cư ở nhà như cũ. Từ trước đến giờ tôi vẫn được thanh nhàn và vui sướng luôn, cần gì mà bây giờ tôi lại đi thay đổi cách sanh hoạt?

«Tôi cũng giống như mọi người con gái khác, cũng ước ao sao cho một ngày kia, gác Đằng thuận gió, tơ Nguyệt xe giây, sẽ lấy được một người chồng nếu không giống bằng thì cũng một chín một mười với ý-trung-nhơn của tôi vậy (*mon mari idéal*).

Ý-trung-nhơn của tôi

«Người chồng mà tôi vẫn mơ-màng trong trí tôi, chẳng lựa phải là một người đẹp trai. Chồng của mình há phải là sắm để đi đấu sắc đẹp ở các cuộc thi hay sao? Theo tôi, thì đều cần yếu nhứt, là một cái tánh-tình cho tốt, bởi vì những sự giao tế hằng ngày của người ta, chẳng khác nào như một bộ máy mà cái tánh-tình tốt tức là thứ dầu nhớt để châm vào cho trơn máy để chạy. Sau lại cần phải có bụng hào-hiệp và đối với chức trách và danh dự ở đời cần phải có một cái quan niệm cho cao siêu mới được; đối với người nước chẳng những phải làm cho ai nấy đều biết tiếng quen tên, mà lại còn phải mua lấy lòng tin nhiệm của người ta nữa.

«Dầu trắng, dầu đen, dầu đẹp, dầu xấu mặt lòng, miễn là gồm đủ những tư-cách trên đó, thì dầu là người nghèo khó đi nữa, tôi cũng nguyện cùng kết tóc xe tơ mà trọn đời nhận làm tri-kỷ.....»

Kẽ thuật xin có lời phê rằng: Như Âu-mỹ-nhơn đó chẳng những là «mỹ-nhơn» mà thiệt là «mỹ-nhơn» kiêm «giai-nhơn» vậy.

Ở đời «mỹ nhơn» vẫn hiếm mà «giai nhơn» lại càng hiếm; dẫu như «mỹ nhơn kiêm giai nhơn» thì thật có như lông phượng sừng lân, chẳng phải muốn thấy mà đặng thấy. Ai xem câu chuyện trên đó, chắc cũng phải sực nhớ thân mình đương làm con trai nước Việt-Nam ngày nay mà không thể không lấy làm một thú:

«Mỹ nhơn kiêm giai nhơn» đành đã chẳng dám nhắc đến làm chi, nhưng thử hỏi: ai là giai-nhơn?... Ai là mỹ-nhơn?....

Tân Đờ.

Dân-vi-qui

Từ ngày có cái chánh thể cộng hoà, thì người phương tây hay nói câu «Le peuple souvrain.» nghĩa là dân làm vua, làm chủ.

Nhưng nói là nói thế, chớ kỳ thiệt bất kỳ dân nước nào, văn minh đến đâu, bình dân cũng chỉ có một ngày đi bỏ thăm tuyển cử là hơi đúng với nghĩa ấy chút đỉnh.

Vậy mà cái ông «dân vua» ở Nam kỳ đến ngày tuyển cử cũng vẫn còn ông dân làm xâu.

Hôm kia tại dinh tham biện Gladinh mấy ông «dân vua» mình đều phải sắp hàng hai mà đi bỏ thăm. Cửa ngoài đông người sau lần người trước, không đi bỏ thăm thì sợ quan chánh phát đi đến, thì muốn cho mau xong việc đặng đi về. Vì vậy mà chú Sơn đầm gác cửa xô đẩy đánh đập, không biết là mấy lần. Thậm chí có một ông lão 6, 7 mươi tuổi phải té nhào máu mũ lai láng. Ông ấy tên Nguyễn-văn-Thương, hương cả làng Bình-đức thì phải.

Tôi đi ngang qua thấy vậy nóng lòng mới có lời khuyên nếu người ta làm như vậy, thì còn ham bỏ thăm làm chi. Vừa ông Trương văn Bền ở đâu chạy lại la: Không, tôi đã nói với quan chánh rồi. Cứ ở! Cứ ở! đừng nghe lời người ta muốn phá.

«Nói ông chánh rồi! Bị đánh cũng không sao cứ ở mà cứ cho mấy ngài kiếm thêm đất Thạp mười.

Cứ ở! cứ ở! Thật là «dân vua».

Vụ giết Bazin và án-mạng đường Barbier

Báo tây mới rồ lại có đăng tin rằng: «Chánh phủ nghi cho hai vụ nầy có liên lạc với nhau, và cũng phải dò xét rỏ căn-cước của Nguyễn-tấn-Long và của Lê-văn-Sanh nên có sai người vào đây điều tra kỹ lắm. Càng điều tra càng thấy khó khăn là vì người cha ruột cậu Sanh khai rằng hồi cậu còn nhỏ thì nhận được chớ cậu về với mẹ đã lâu, chừng nầy đã lớn thì cũng không biết phải thiệt cậu là Sanh nữa chăng?! Vậy thời về phần cậu Sanh tất phải giao cho những nhà sanh lý học chuyên môn đặng xét coi cậu thiệt phải là Sanh chăng. Còn về phần Nguyễn-tấn-Long thì lại lôi thôi lắm nữa là hồi ông ta ở trong nầy, hành tung đã bí mật mà lại thường đi lại căn số 5 đường Barbier!!!»

Họ đăng những tin như vậy là cố ý làm cho cậu Sanh không phải là dân tây nữa đặng đem cậu ra Hội đồng đề hình cho dễ xử phạt.

Họ đăng tin như vậy là cố ý làm cho cái án mạng đường Barbier kia thành ra cái án mạng quốc sự mà có liên lạc với vụ giết Bazin và hội kín Việt-Nam quốc-dân-đảng ngoài Bắc.

Họ đăng tin như vậy, ai có thể tin được thì tin. Song chỉ tức cười cho họ là họ sao lại cho dân Annam mình khờ ngu đến thế: Nguyễn-tấn-Long thì ở Nam kỳ từ hồi nào, cái người mướn phố ở đường Barbier thì mới có vài tháng nay, vậy mà nói rằng Nguyễn-tấn Long có đi lại căn số 5 đường Barbier để làm cho hai chuyện có ăn nhập với nhau thì hẳn họ phải cho Annam mình là ngu lắm mới tưởng rằng Annam tin được những chuyện như thế.

Hội kín Nguyễn-an-Ninh

Lớp giáo-đầu

Dé... INDO... N° 10771

..... Hội kín Nguyễn-an-Ninh! Hội kín Nguyễn an Ninh là cái hội gì? Ngày vô 5 người, ngày vô 10 người, ngày vô hai chục, ba chục, năm chục người. Tình bình thiên hạ lúc bấy giờ ở ngoài ra sao? trong ngục ai cũng lấy làm kinh dị, cũng lấy làm giựt mình. Tôi cũng giựt mình lo sợ cho ông Ninh.

Nhưng có một đều lấy làm lạ, là phần nhiều người bị bắt lúc bấy giờ, thời hoặc là già nua lụm-cụm lần-ần, hoặc là thờ khạo quê mùa, hoặc là du côn lêu tấu (chớ không thấy anh chị bảnh bao). Tìm hỏi điên mạt cho biết cái nguyên nhân bắt hội kín Nguyễn-an-Ninh, thời biết như sau nầy:

— Tại làm sao mà các ông bị bắt làm vậy?

— Chúng tôi cũng không biết lại làm sao.

Có một người cau mày, cặp mắt lì-lì không phóng quang ra ngoài, dường như quang trở vào trong tự soi xét lấy lòng dạ mình, mím môi một cái, rồi nói:

— Nghĩa Gạo ở Củ-chi.

— ?

— Hai thằng ấy khai tầm ruồng. Ngoài ra còn thư rơi, còn lời «bàm» của làng xã và của cai tổng Ch.

— Nghĩa Gạo khai tầm ruồng là tại làm sao?

— Hai đứa nó bị khảo quá lỗ. Thằng Gạo làm thầy pháp, bao nhiêu thân chủ nó, nó khai ra hết. Thằng Nghĩa du côn, bao nhiêu người qua lại Củ-Chi cờ bạc chơi bời, nó biết mặt thời nó khai ra hết.

— Hai thằng đó tại làm sao mà bị bắt?

— Chuyện rầy lộn ở Củ-Chi lâu rồi.

Anh ấy thuật đầu đuôi chuyện rầy lộn ở Củ-chi cho tôi. Chuyện như sau nầy:

Ngày nọ có một anh đi mua trúc. Anh nầy là hội viên hội Khuyến-Học; nêm về hội ngành của hội khuyến Học mà ông Bùi quang Chiêu lập ra. Y đi hai vợ chồng. Xe trúc đi ngang qua một cái quán, thời ở trong quán tên Nghĩa cầm ống-đồng thổi chim, nhắm ngay vào vú vợ anh mua trúc mà thổi phịch cho một cục đất sét ướt. Anh mua trúc xọp bò lại nói phải quấy.

— Anh chơi gì kỳ-cục vậy? May đàn bà tôi nó biết đền, bằng không nó buông lời không phải, tôi bụm miệng nó sao kịp.

Chẳng lành thì chớ, có tên Gạo ở đâu xọt-xẹt lại quán, thấy anh mua trúc đương nói phải quấy, bèn vọt miệng nạt:

— Mầy đi về đi không, tao biểu bà-chẽ đu đánh chết.

Tên Gạo nói đả đớt mà anh kia sợ, đánh bỏ đi. Chuyện gây chỉ có vài lời qua lại sơ sài đó thôi. Về nhà anh ta lấy danh nghĩa hội viên đến cầu cứu với Khuyến-Học, nói rằng bọn vô hội Ng-An-Ninh hăm dọa đánh chết. Hội Khuyến học nhắm thế không làm gì nổi bọn du-côn, cho nên lại liên hiệp với Canh-Nông tương tế của chánh phủ sáng lập. Trong hội Canh Nông nầy có thầy Sáu... (Người chép chuyện, quên tên) làm sở Cao-su ở Củ-chi, biết tiếng tây, biết làm đơn từ. Thầy sáu ấy làm giùm đơn cho hội Khuyến-học. Làng xóm chỗ ấy sẵn ghét bọn Nghĩa Gạo, vì chúng nó hoành hành hống-hách lắm: nhà ông cả, mà khi chúng nó uống ba chén, cũng dám mang guốc nhảy giảm trên ván gỏ mà chơi. Làng giúp sức 2 hội nói trên «ấy» hai đứa nó và bọn của hai đứa nó vô khám.

Chuyện gây lộn ấy không biết người ta làm đơn từ như thế nào, mà lại biến thành chuyện đánh lộn. Bót «ông nhứt» có đòi đủ mặt nguyên bị lại tra cật. Vợ anh mua trúc khai thật rằng không có sự đánh lộn bao giờ. Nhưng mà bọn Nghĩa Gạo và em út nó bị giam mãi trong khám lớn nầy. Giam lâu quá mà chuyện cũng không xong, kế thấy ông Ninh lại vào khám. Bót «ông nhứt» lại đem Nghĩa Gạo ra tra khảo nữa. Đánh quá, bỏ đói quá lại còn bắt cha mẹ chúng nó đem giam cho nên chúng nó khai bậy bạ lùm-tùm.

... Tôi hỏi tại làm sao mà người ta lại nói «vô hội Nguyễn an Ninh» được? Có người đáp:

— Có lẽ vì bọn Nghĩa Gạo nó tự xưng như vậy... Lại cũng có lẽ anh mua trúc ấy vu cáo bọn Nghĩa Gạo cho nặng tội, vì ba chữ Nguyễn an Ninh truyền đến đâu, thời làm kinh động đến đó.

Người đọc đoạn trên, giờ đã rõ cái hội kín của Nguyễn an-Ninh rồi đấy. Nghi cho ông Ninh là một người có tân học uyên thâm, nhiễm cái tinh thần khoa học của Thái tây, lại từng châu du nhiều nước bên ấy, nghe thấy cách tổ chức của nhiều đảng, thời nếu như ông có lập hội kín, không lý nào ông nạp dụng những tay du côn lắc xác lêu tấu. Phương chi những tay du côn ấy lại khai rằng khi nhập hội có thích huyết thề nguyền. Lời ấy nghe ra gia cũ quá, mà bình như giống với lối thiên địa hội hơn.

.... Có một đều chắc, là những lời khai của chúng nó toàn là bởi tại sự đánh khảo, sự hiểu thảo mà ra.....

.... Một đứa vì cha. Một đứa vì mẹ, mà mấy trăm người vì 2 đứa có hiếu, mà phải vào tù. Cái luân lý nước mình có lúc hại ghê gớm quá. Ai oan mặt ai, ai ức mặc ai, miễn sao cho cha mẹ 2 đứa nó được ra ngoài tù, thì mới yên lòng hiếu tử!...

(Rút trong một quyển sách sắp xuất bản của Phan V. Hùm)

Chú-ý. — Chuyện gây lộn ở Củ-chi trong «La Tribune Indochinoise có nói (Xem nhựt trình ấy lối tháng Juillet 1928) — Sau ông B. de la Brosse, thống đốc Nam-kỳ, có mời ông Ninh lại nói chuyện về chuyện hội kín. Chuyện ông B. de la Brosse mời đây, Thần-Chung có thuật lại rồi.

Ông Thomas Nguyễn-ngọc-Lành

bị giết một cách thảm thiết

M. Thomas Nguyễn-ngọc Lành agent d'affaires nhà ở tại đường Pétrus ký hợp quan, mời trưa hôm qua 14 Avril vào khoảng 1 giờ tới hai giờ chiều bị giết tại nhà của ông ở một cách rất thảm thiết.

Ngày chúa nhựt lúc ông về nhà có đem tiền bạc đặng cất, có lẽ tại vậy mà làm cho chóa mắt kẻ gian nhân chăng?

Chúng nó đâm ông một vít nơi ngực và hai vít nữa trên mặt.

Ông có la đặng một tiếng «Trời ôi!»

Lối xóm chạy lại thì ông đã tắc hơi. — Người nhà của ông nói rằng là ông có mướn hai tên Chệt đặng sửa nhà cho ông, trưa ngày ấy trước khi ông bị giết thì có một tên Chệt biểu đứa ở của ông đi gánh nước về đặng có chuyện dùng. Chừng ông chết rồi thì hai tên Chệt nầy cũng đi đâu mất.....

Do anh Võ phi Hùng, CHS Petrus Ký 67-74, tặng cho Kho Sách Xưa Quán Ven Đường

Đảng cướp ở Biên-Hồ

Trong mấy tháng nay, đảng cướp làm lộng ở biển Hồ chẳng khác đảng Tống giang ở Lương-sơn-bạc. Chúng nó cướp giết phá hại đã nhiều người lương thiện. Hết thảy miền Biển Hồ ai cũng biết cả, nhưng vì sợ họ thù oán, cho nên không dám trình báo. Bởi vậy đảng cướp lại còn lưng hoành.

Mỗi khi đảng cướp nầy đến đánh nhà nào, hoặc đón cướp ghe thương hồ nào, thì chúng nó ăn mặc như lính cảnh sát hay như lính tuần phòng giả làm người xét giấy thuế thân. Xét giấy xong rồi, liền biểu chủ nhà hoặc chủ ghe có vàng bạc quần áo bao nhiêu phải khuân ra cho chúng hết. Bằng ai nghịch mạng, thì cây súng vô tình của chúng nó, chẳng kể nhân đạo là gì.

Nhiều khi những người bị nạn, bao nhiêu của cải đã tom góp đem cho chúng nó hết rồi, mà chúng nó vẫn không tha, còn trói người ta lại mà đem nhận nước, giây lâu kéo lên cho lấy hơi thở rồi lại nhận xuống như củ. Nhiều người bị chúng nó nhận hoài như vậy mà đến chết ngột. Nếu nhà chủ hoặc ghe thương hồ mà có đàn bà con gái hơi có nhan sắc, thì chúng nó lại dùng thủ đoạn uy hiếp mà dập liễu vùi hoa, đặng cho ngui lò lửa dục.

Mới đây đảng cướp đó gặp hai vợ chồng người kia, chúng nó lấy làm đẹp mắt, tức thì bắt người nọ lột hết quần áo, thân thể loả-lồ, rồi trói người chồng lại mà biểu phải cùng vợ giao-cấu đặng cho chúng xem. Người chồng trả lời rằng, thân bị trăng trói như vầy, không thể theo lệnh ông được. Chúng nó bèn đem người chồng bị trói đó bỏ ra đầu ghe, rồi cùng nhau phiên nhau mà hưởng bức người vợ.

Hôm lễ Pâque nhằm ngày chúa nhựt, chúng nó đến đánh bắt hai người lái buôn, một người tên là Tuấn, và một người tên là Nơi đem xuống ghe của chúng nó, đang làm mồi để bắt ghe của một người thứ ba tên là Lái Phước. Vì Lái Phước có súng cho nên chúng nó không dám xông ra mà bắt, như bắt các ghe khác. Khi ghe của Lái Phước tới nơi đảng cướp đem hai người kia đi thả và biểu phải nói trước rằng có quan đến xét sách ghe và thuế lưới.

Lái Phước thấy La Tuấn và nói có gì lạ ngờ thật. Nào để khi lên ngồi thì chúng nó đâng bủa mà tra cây súng của Phước. Chừng ấy Phước mới biết là đảng cướp muốn bắm gan chịu cho chúng tra khảo. Hàng giữ lấy cây súng không xưng cho chúng biết, để chờ khi được thả ra thì bắn lại. Nhưng mà vợ Lái-Phước thấy chồng bị tra đau quá thương xót, mới đem cây súng và tiền bạc dưng nạp.

Đảng cướp nầy làm ác đã nhiều, ngày nay đã tới tóc thụ tội. Lối 2 giờ chiều bữa 4-4-29 có người đàn bà bị chúng nó đánh hôm nọ nhìn được mặt một thằng trong bọn chúng nó (người Cao-mên), đi lên thuê phòng ngủ Hùng-Cầm ở đường Hassakan Namvang, liền chạy phi báo cho bãy Đỏ là tay mật thám lợi hại thuở nay. Bãy Đỏ liền cạp súng sáu theo mình đến tận nhà ngủ mà thộp cổ đứa gian đem về bót. Tra ra mới hay chúng đã về một bọn bốn đứa. Đầu đảng là Chung, Lá, Mai, và nó nữa là bốn. Tức thì quan chánh mật thám liền ra lịnh bao các mật thám có danh trong sở phải truy tầm lập tức, vì nhờ lời khai của tên Cao mên ấy mà chẳng bao lâu lính bắt về bót được hai đứa Chung và Lá còn Mai chạy khỏi.

Hiện bây giờ đảng ăn cướp và tang vật còn giam tại bót lính kín, quan chánh mật thám còn tra gạn kỹ càng, và có phải người nữ tróc phe đảng chúng nó trong Biển-hồ.

Đ. T.

Khai trí kỹ nghệ cựu học-sanh Hội đang sáng-lập

Hôm 7-29 lối 8 giờ sớm mai anh em cựu học sanh các trường Kỹ nghệ có nhóm nhau lại nhà hội Khuyến Học Nam Kỳ mà bàn tính về việc sáng lập một hội gọi là « Khai trí kỹ nghệ cựu học sanh hội » (Association de perfectionnement technique des anciens élèves de L'enseignement professionnel).

Trước khi khai hội, anh em đồng cử ông Lê-văn-Tiết lớn tuổi hơn hết làm chủ tịch, M. Tang-văn-Tay nhỏ tuổi hơn hết làm từ hàng, còn thì sự là mấy ông thay mặt cho mỗi trường. Ông Lê-dau-Ngưu trường Bá Nghệ (Ecole Professionnelle) Ông Trần-văn-Châu trường máy (Ecole de technique industrielle) Ông Tang văn Tay trường công nghệ (Ecole pratique d'industrie) Ông Mai bá Trang trường vẽ (Ecole d'art et décoratif) Ông Nguyễn tri Bạch trường mỹ nghệ Biênhoa (Ecole d'art Bienhoa) trừ ra trường mỹ nghệ Thudaumot không có mặt, kế đó là M. Cô Tan An thay mặt cho các trường kỹ nghệ Nam kỳ.

Bàn thị sự lập xong, ông Lê-văn-Tiết đứng dậy cám ơn anh em đến dự hội và xin anh em như ai có ý kiến chi hay đặng giúp ích cho Hội đặng hoàn toàn thì cứ phô bày ra, liền đó ông đề lời cho Mr. Cô Tan-An là người tổ chức tỏ bày tôn chỉ của hội.

Mr. Cô Tan An đã tỏ nói cho anh em rõ ý-kiến, tôn-chỉ và mục-đích của hội, thì hết thảy anh em đều công nhận là một việc rất cần ích cho toàn cả anh em học sanh các trường kỹ-nghệ Nam-kỳ, chẳng những về lối tinh thần và cơ xảo mà lại là về thiệt hành kỹ-nghệ hiện thời.

Kế đó mấy ông thay mặt cho trường mình đều thay phiên nhau, mà tỏ ý-kiến và công nhận tôn chỉ của hội đang sáng lập và quả quyết rằng sẽ tận tâm tận lực mà giúp cho hội được hoàn toàn, và sẽ phô bày tôn chỉ của hội cho tất cả anh em trường mình biết.

Mr. Cô-tan An có đọc những điều luật của hội cho anh nghe.

Có một hai khoản cãi nhau về ý kiến nhưng rốt cuộc thì cũng y như trong điều lệ của Mr. Cô tan An đã thảo luận.

Đặng dắc cử trong bàn trị sự tạm thời :

Chánh hội Trưởng : M. Lê-v-Tiết, Trường bá Nghệ.

Phó hội Trưởng: M. Lê d Ngưu, Trường bá nghệ.

Chánh từ Hàng: M. Cô-tan-An, Trường bá Nghệ.

Phó từ Hàng : M. Trần-văn Châu, Trường Máy.

Chánh thủ Bổn : M Huỳnh v-Vinh, Trường bá Nghệ.

Phó thủ bổn : M Võ thành Bút Trường bá nghệ.

Chánh kiểm đốc thơ viện : M. Mai bá Trang, Trường vẽ

Phó kiểm đốc thơ viện : M. Tăng văn Tây Trường công-nghệ

Nghị sự : M. Nguyễn văn Bach. Trường mỹ-nghệ

Nghị sự : Lưu-văn-Phong, Trường ba-nghệ.

Bàn trị sự cử xong thì đã quá 12 giờ trưa, vì hết giờ nên ông Chánh hội trưởng xin bải hội, anh em đều giải tán.

Một người dự hội

Nhứt Đức

Nhứt-Đức tôi nói đây là NHỨT-ĐỨC THƠ-XÃ của ông Trần-v-Kính nay mai sẽ thấy lập thành tại Saigon.

Còn ai lạ gì cái tiếng thơ-xã, chúng tôi viết bài nầy chẳng cũng nhàm tai người nghe lắm chăng? — Không. Phần nhiều thơ xã ở ta, chỉ lập ra để buôn bán sách vở, không lựa hay, hay là dở, có ích hay là không ích, sách gì cũng buôn, sách gì cũng bán, chẳng khác chi cái nhà hàng tạp hóa vậy; đến như Nhứt-Đức thơ xã tôi nói đây không phải như hạng thơ xã trên kia, mà là một thơ-xã có tôn chỉ có tinh thần.

Ở nước ta ngày nay kẻ thức giả ai cũng than phiền nền luân lý cũ không còn, nền luân lý mới chưa có. Nhứt-Đức thơ-xã lấy sửa bồ nền luân-lý làm tôn-chỉ, sẽ có sách nói về luân-lý ra đời.

Nước ta tinh-thần dân-tộc không mạnh là do trình độ trí thức người mình còn thấp hẹp. Nhứt-Đức thơ-xã lấy khai dân trí làm tôn chỉ, phàm sách gì có quan thiết đến chủ-nghĩa quốc gia, thơ xã sẽ lựa dịch xuất bản lần lần. Ông Tô-văn nói : « *Biết khó làm không khó* » dân có biết thì mới mong làm đặng.

Đây chỉ lược kể một vài đều mà thôi.

Nói tóm lại thì thơ xã nầy là lập ra để làm cơ quan xuất bản sách vở có ích mỗi tháng lại nào cũng ra hai quyển, sách hoặc tiểu thuyết.

Về phần bộ biên tập, tiểu thuyết thì có ông chủ bút Phụ-Đức và ông Hồng Tiêu, viết sách thì có nhiều bực tuổi nho bác học mà trách nhiệm thời giao cho ông K. N.

Vậy Thơ xã nầy vẫn do ông Trần-v-Kính đứng lập ra mà có thể nói là của chung của đồng nhơn trong Thơ xã, tôi xin tóm vắn sau chữ nầy : *Trên quyền lợi có nghĩa vụ*

Trong quốc dân, đồng bào ai muốn coi tiểu thuyết hay, ký văn chương, ai muốn coi sách đường đời bổ ích, xin đem lòng nghĩa tân hành cho Nhứt-Đức thơ xã.

Số quốc trái 6.180.000 đồng

(*Tiếp theo*)

Liste des Bons à lots sortis aux tirages et restant à rembourser au 1er mars 1929

Neuvième tirage (1er juin 1924)

Bons remboursables par 100p.

39595	27849	48677	74830	98703
10720	28140	56117	75437	99064
11477	28236	58387	76413	101011
13855	28769	64745	77143	101583
14 71	30870	64793	77603	101730
19127	31193	65023	78887	101827
19527	32575	65046	78965	101863
23475	36927	65880	81964	101908
24399	380 9	66689	86179	102026
24876	41781	67393	87101	102274
24921	42173	70188	91355	103025
25364	42794	71480	91783	112384
25370	43079	72060	92592	115028
25999	43096	72355	92917	120502
26416	48107	73731	93128	122557
26425	48 74	74829	97671	

Deuxième tirage (1er sept. 1924)

Bons remboursables par 500p.

66260—101941

Bons remboursables par 100.

561	37028	55895	78670	94113
2143	37251	58411	79044	95714
4120	41593	58800	81591	98714
8071	41650	59287	83256	99004
8403	43506	63468	84225	99104
10667	47705	64890	84131	99353
16495	49664	67605	87459	99401
19367	49668	68734	88206	100541
19973	49684	69117	88581	100999
23675	50852	69293	88843	101046
24875	51682	69311	90372	102376
25125	52279	69490	90743	103027
26504	52480	70565	90744	106526
29688	53337	70740	91502	109121
32526	54100	72129	92093	117831
34422	54355	75266	92229	119516
35656	55519	76487	92606	

(*Còn nữa*)

Phụ-nữ tân văn

Thần-Chung số 68 có đăng một bài tuồng vừa công kích qui đồng nghiệp Phụ-nữ tân văn về mấy lời quảng cáo, đó là một bài lạc cảo mà chúng tôi đã bỏ đi rồi. Nhưng trong khi đưa bài đi lo, bài đó lộn vào tập bài khác, bà in cứ việc sắp. Đó là một sự sơ xuất, không phải chúng tôi có ý công kích qui đồng nghiệp.

Một điều có thể chứng thiệt cho sự đó, là, thuở nay bổn báo chưa từng dùng lời khinh bạc thô bỉ mà công kích người nào. Huống chi ông Nguyễn-đức-Nhuận tổng lý của qui đồng nghiệp lại là bạn thân của bổn báo. Hai nửa qui báo còn hai chục ngày nữa mới xuất bản, lúc nầy chưa biết nội dung ra sao, thì lẽ gì mà hạ lời công kích?

Tiện xin giới thiệu để các độc-giả biết rằng : Cứ lời của ông Nguyễn đã thuật với chúng tôi thì đối với cơ Phụ-nữ tân-văn ông không tiếc tiền của công phu một chút nào. Hiện ông Nguyễn đã định trong số đầu của phụ nữ tân văn mỗi tuần xuất bản một kỳ, mỗi kỳ in ra một muôn số. Ông Nguyễn định mỗi khi xuất bản sẽ mời trưởng tòa tới làm giấy nhận thiệt, và sau khi Phụ-nữ tân văn ra đời thì chụp hình tờ nhận thiệt của trưởng tòa mà công bố lên trên mặt báo.

Ông Nguyễn lại cho chúng tôi hay rằng, qui đồng nghiệp mới khởi sự chưa mấy ngày mà đã tiếp được nhiều thơ tán thành, và có nhiều nhà buôn Tây, Ta và Khách-trú ở hai thành phố Saigon Cholon tìm tới nơi mà xin đăng quảng cáo. Thế thì qui đồng nghiệp đã được lòng tín-nhiệm của nhiều người lắm.

Nước ta trong 10 năm nay, chưa có tờ báo nay tờ tập chí nào chuyên bàn về vấn đề phụ nữ. Nay qui báo ra đời chánh nhằm dịp khát khao của xã-hội chắc rằng sau kỳ xuất bản qui báo sẽ là đài gương sáng soi đường cho chị em của cảnh buồng khuê. Vậy tường chị em cũng nên sắm sửa chỗ nơi, đặng mà tiếp tân gương sang nhà ấy.

Thần chung

Phụ-Nữ-Tân-Văn

Phụ-Nữ-Tân-Văn có lời kính cáo để NamNữ-Đồng-Bào biết rằng : từ ngày 1er Avril 1929, tòa báo quán đã mở cửa tại nhà 42 đường Catinat Saigon.

Ngày 2 Mai 1929 thì xuất bản.

Trước kia bổn báo vẫn định xuất bản thường ngày, nhưng sau khi bổn-báo đã đặng lời tuyên-cáo để hỏi ý kiến chung của anh em chị em đồng bào, thì kết quả như vậy.

1° Phụ-Nữ-Tân-Văn đã là cơ-quan cho đờn bà, thì phải có chương trình riêng, có cách thể-tài riêng, vậy mỗi hằng tuần thì thích hợp với hy vọng của nhiều người hơn.

2° Ba hằng tuần mà đóng lại thành tập, ở trong biên-tập, và nghiên-cứu những vấn-đề thuộc về phụ-nữ thì mới có vẻ ôn trọng và có lợi ích. Lại ra thành tập, thì dễ cho độc-giả muốn lưu lại ở trong buồng khuê phòng sách được dễ hơn.

3° Một tờ báo phụ nữ nước ta hiện thời thật là thiết-yếu và quan trọng lắm, cho nên phải ra hằng tuần, cho có đủ thì giờ để khảo cứu các vấn-đề cho thiệt đúng-đắn, thì mới có nhiều phần ích lợi.

Bởi những lẽ ấy, cho nên Phụ-Nữ-Tân-Văn ra thành tuần báo đóng thành tập 32 trương lớn như các tập chí phụ nữ ở bên pháp, còn như ở trong phải tổ chức và biên tập ra sao cho khỏi phụ lòng độc giả, thì đó là phận sự của bổn báo.

Bổn báo quyết không dám tiếc một chút công phu và ngày giờ nào, quyết lòng làm cho vừa lòng các độc giả, và cho tập báo Phụ-Nữ Tân-Văn ra đời sẽ có cái giá trị riêng.

Vậy kể từ ngày nay, anh-em chị em trong nước, hoặc gởi bài, hoặc gởi tiền mua báo, hoặc có ý kiến gì dạy-biểu, thì thơ từ giao thiệp cứ đề ở nơi báo-quán số 42 Catinat, bổn báo hết sức hoan nghênh.

Phụ-Nữ-Tân-Văn
Kính đạt

báo trọn năm là 6$00, thơ từ tiền bạc xin đề cho :

Monsieur Nguyễn-đức-Nhuận
Tổng-lý Phụ-Nữ-Tân-Văn
N° 42 Rue Catinat
(Giây thép nói số 566)
Saigon

JEUDI
2
MAI

ĐỒNG-BÀO NÊN ĐỂ Ý VÀO

Ngày 2 Mai, sẽ có tin mới.

Tại sao lâu nay trong thành phố, cùng là khắp cả LỤC-TỈNH, khắp cả ba kỳ, đều thấy dán những Cao-Bạch có vẽ ba người đàn bà và đánh mở mới đó hay ?

Ấy là tin báo trước rằng đến ngày 2 Mai tới đây thì PHỤ-NỮ-TÂN-VĂN ra đời.

PHỤ-NỮ-TÂN-VĂN là tuần-báo ra mỗi ngày thứ Năm bằng chữ Pha-kỳ, in đẹp, giấy tốt, giá rẻ, như các Tạp-chí ở bên Tây.

PHỤ-NỮ-TÂN-VĂN là của một bọn Nữ-Lưu đồng chí lập ra làm cơ-quan cho đờn-bà để bàn những vấn-đề giáo-dục, chức nghiệp, phong-sự và lợi-quyền của Phụ-Nữ, mục-đích là mưu sự tiến-hóa nữ-lưu Nam-Việt, và giữ gìn quốc-túy, phát-dương quốc-hồn.

PHỤ-NỮ-TÂN-VĂN sẽ làm phổ-thông cho cả bạn Nam bạn Nữ, người nhỏ người lớn, ai đọc cũng có ích, ai coi cũng vừa lòng vì có bàn bạc hết thảy mọi vấn-đề có quan hệ đến Chánh-Trị và Xã-Hội.

PHỤ-NỮ-TÂN-VĂN cũng như các báo khác chú ý tới đến cuộc hưng-vong suy thạnh của nước nhà và nòi-giống mà lập ra, chớ không có phe nào đảng nào, cũng không cầu danh cầu lợi chi hết.

QUỐC DÂN ta hãy là Phụ-nữ Việt-nam, ai là người yêu nước, nên xem báo PHỤ-NỮ-TÂN-VĂN.

QUỐC DÂN ta hãy là người biết lo cho nữ-giới nước nhà, nên đọc PHỤ-NỮ-TÂN-VĂN.

CỦA ANNAM LÀM RA

Hồn tiệm chuyên làm vòng hồng châm (couronne) và đã xuất-sản được nhiều nên nay có thể tính giá rất hạ bằng phân nửa các nơi khác.

Vậy kính cáo để đồng-bang đặng tỏ mà mua giùm giúp cho người mình, thì bổn tiệm rất lấy làm thâm tạ.

Giá từ 4.$00 sắp lên tới 100 $00 giá riêng cho các hội hương-hữu.

Bán sỉ, bán lẻ tại :

LA TORTUE
Phan-thúc-Trác
16 Rue Sabourain — Saigon.

Mấy bà Annam sang trọng ưa dùng thứ thuốc giặt hiệu NITIDOL GONIN để giặt những đồ hàng và những đồ tốt mình mịn mỏng.

Thuốc NITIDOL GONIN là thơ thuốc mới chế, giặt quần áo khỏi phải dùng sà bong, khỏi phải nâu, khỏi phải trà, không mệt nhọc.

Lấy một chút NITIDOL bỏ vô chậu nước nóng bỏ đồ giặt vô rồi đi chơi hay làm công chuyện khác — một lát lấy ra sá và phơi là rồi — đồ đã trắng sạch, mà không đùa không mục.

CÓ BÁN TẠI

№ 00031

ĐẠI-PHÁP ĐẠI DƯỢC PHÒNG

Đường d'Ormay số 84-90. — SAIGON

Maurice BARBEROUSS. Nhứt đẳng Bảo-chế tề sư. Cựu Sanh y tại Đường-Đường tại Paris

Saigon Imp. du Thanchung

Le Gérant; NGUYEN-VAN-BA

POINSARD & VEYRET

SAVON CADUM

POINSARD & VEYRET

Sté des Entreprises de Construction Béton Armé

Phan-văn-Lộc

Travaux Publics, particuliers installations diverses. — Service spécial pour réparation Bureau spécial pour Etudes, Plans & Devis.

N° 1, Rue Léon Combes Saigon

Chử ý, xin chủ ý

Những mandats, thơ từ chỉ thuộc về Đông-Pháp-Thời-báo và Thân-Chung, xin nhớ từ đây về sau cứ gởi ngay cho Thân-Chung, 23 đường Filippini Saigon.

Kỳ thi sắp tới

Xin nhắc các anh em học sanh các trường như trò nào dùng kỳ thi xin lại tiệm «Photo DaKao» mà chụp trước dặng gắn carte d'identite dùng dề trề quá, vì bổn hiệu chụp thử bình đó tốt hơn hết.

Mỗi kỳ thi thì chụp đông lắm xin chụp trước kẻo trề.

Photo DaKao

(ở ngang ga Đất hộ)

Gánh hát kiểm thời

Tàn-Thinh

Sẽ khởi sự hát tại rạp Eden Cholon ngày thứ ba 16 Avril 1929

Kính thỉnh quí ông và quí bà: Năm nay bổn bản chúng tôi về trễ là vì chúng tôi có ý nhường cho các gánh khác về diễn cho có bác xem trước rồi chúng tôi mới về sau dựng hát cho có bác xem thử mà so sánh dùm công cang của chúng tôi rất dài công tập luyện và chỉnh đốn lại rất khác lạ hơn xưa nhiều. Sơn thầy vẫy phục chế thêm lạ mới. Đào kép vô thêm rất đông đủ và chúng tôi cũng có đặc nhiều tuồng mới để diễn cho có bác xem, trước mua vui sau giúp cho chúng tôi mau thành phát.

Nay kính thỉnh.

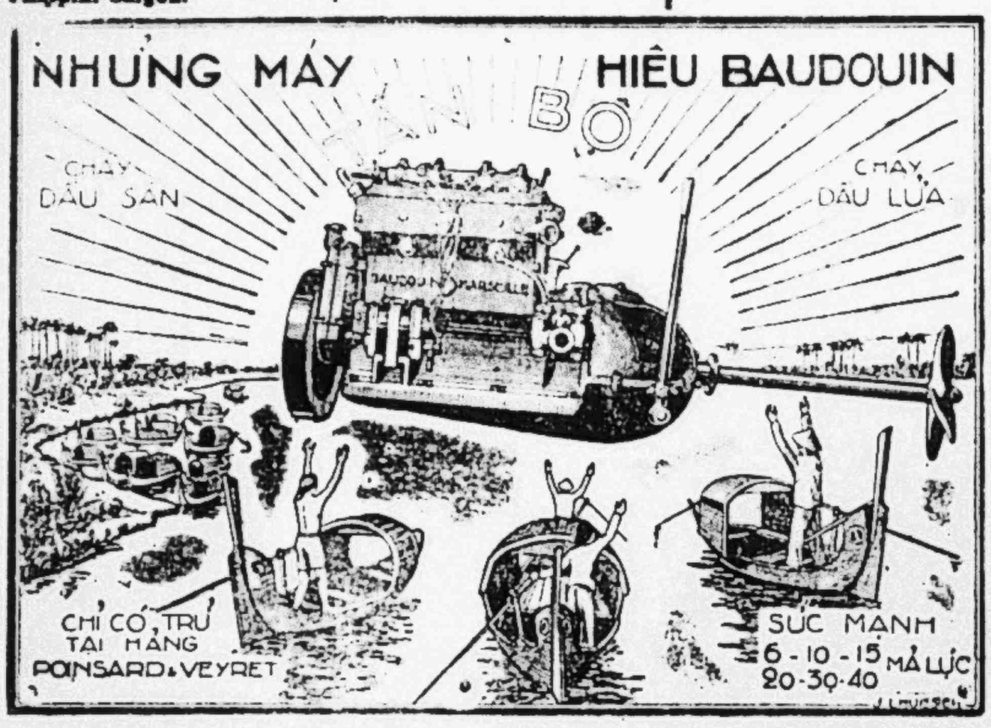

NOUVEAUTÉS — CATINAT

165 Rue Catinat Place du Théâtre - Téléphone 73

Những thứ hàng đặc biệt của Bôn-hiệu

GIÀY « PINET

NON « DELION »

Vợt Tennis «COCHET»

MỞ CỬA NGÀY CHÚA NHỰT VÀ NGÀY LỄ TỪ 8 GIỜ TỚI 11 GIỜ.

Gởi đi khắp các nơi ; từ 25p.00 sắp lên không tính tiền gởi.

SINDEX N°1, RUE LEFÈBVRE SAIGON

(Ở TRÊN LẦU)

BÁN GÓP (Cao thấp)

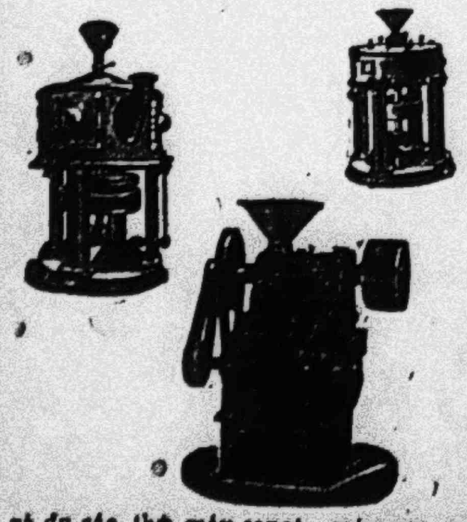

Thiện nghệ về máy xay lúa, bán và ráp nhiều cái rồi đủ kiểu lớn nhỏ (có quan bác-vật là người Đức ráp máy)

Moteur nằm và đứng chạy khỏi đốt "*hiệu* DUPLEX" chạy bằng dầu MAZOUT (*dầu cặn*) ít hao dầu mỡ, và củng có máy hơi, lò hơi (*machine à vapeur*).

Có thứ máy gạo chạy bằng cối Cône rất tốt, rất tiện từ 500 giạ sắp lên trong 24 giờ.

Cối chà rất tiện cho quí ông không bóng gạo, và trấu ra riêng, còn sự nát cũng ít hơn các nơi, vì có gắn theo cái xay quạt.

Có bán đồ phụ tùng theo trong máy, xin mời quí ông đến xem có sẵng.

Có bán đủ đồ làm về việc nghề nông và đủ các thứ máy canot, máy cưa, máy gạt, vân, vân.

Quí ông muốn rõ đều chi xin viết thơ cho chúng tôi thì chúng tôi sẵn lòng trả lời lập tức.

Thời sự

NAM KỲ

SAIGON

Đua ngựa

Chúa nhựt 14 Avril 1929

Độ thứ nhứt.— Đua mau 1.000 thước, con Đạm-Sáp giựt giải nhứt rất khoẻ, gagnant trả vốn, placée 1p.10. Anh-Long nhì, placé 1p.90. Ô-May hạng ba.

Độ thứ nhì.— Đạm-binh-Đông giựt giải nhứt, gagnant trả vốn, placé 1p.10. Tha-Phụng nhì 1p.60

Độ thứ ba.— Đua dông, ngựa phát trẻ khó tranh. Motor giựt giải nhứt, gagnant 3p.40, placée 1p.60 Blanc-Nez nhì placé 1p.60 Cherubin placé 4p.10.

Độ thứ tư. — Maury giựt giải nhứt hơn con Long-kim-Vân nhì nửa mình. Con Rouvelet bị té Maury Gagnant 1p.60, placé 1p.20 Long-kim-Vân placé 2p.20.

Độ thứ năm. — Buanic giựt giải nhứt: Gagnant 2p.10, placé 1p.30. — Hồng-Soc placé 2p.50. — Hồng-phi-Long placé 2p.00.

Độ thứ sáu. — Đạm-Tiên giựt giải nhứt 2p.40, placé 1p.10. — Vang-Phụng nhì 1p.20. — Kim-Anh ba 2p.00.

Nài-Ròm

THUDAUMOT

Đường sá như vầy sao không sửa

Châu thành Thudaumot vẫn bấy lâu nay, sửa sang lại rất trang hoàn, nào cất phố, nào làm trường, vân vân.... mà hiện diện số xe hơi đò lại tăng số lên nửa, phồn hoa nào nhiệt chẳng khác chi Saigon.

Nhưng mà đường sá lại hư tệ, hẹp tẻ, bề ngang không đầy 4 thước, làm cho xe cộ trở ngại khi tránh nhau tất nhiều, mà cần nhứt là những người đi đường càng bất tiện nữa. — Còn nỗi chỗ xe đậu, bùn lầy dơ dáy, choánhết nửa phần đường không chỗ cho xe đi, có khi phải đi vòng đường khác.

Vậy trông quan chánh chủ tỉnh ra lịnh làm đường lại cho vẹn vẽ, phá hai cái bồn cỏ ra mà làm bến cho xe đò đậu thì tiện hơn. Bằng không, chắc có ngày sẽ xảy ra vô số án mạng về xe cộ.

Năm nay các tỉnh Nam-kỳ đều tăng thuế để đắp đường sửa cầu v.v. Tỉnh Thudaumot đường sá như vầy, vì cớ nào mà không thấy sửa? Xin hỏi qua chủ tỉnh.

T. B. M.

BENTRE

Một cái nhục chung

Hôm rồi tôi quá giang chiếc tàu Ký-Lợi là một chiếc tàu của hảng khách trú xưa nay. Khi tàu vừa ghé bến An-Hòa có hai ông cháu của một ông già kia, coi bộ nghèo rách lang thang, cũng xuống quá giang chiếc tàu ấy mà về Mytho. Theo giá thường thì từ đó về Mytho ba cắt. Hai ông cháu kia còn đủ sáu cắt trong lưng nên nài nỉ với anh thâu tiền, xin trả năm cắt, còn lại một cắt để chiều hai ông cháu dùng cơm. Anh thâu tiền không nghe la ó om sòm. Ông già nọ mới đi lại phòng của anh chi đó, có lẽ « xinh chỉ » là phải, dặng xin bớt một cắt. Vừa mở miệng chưa kịp dứt lời, anh nọ trợn mắt la om, tay khoát miệng đuổi, đi đi, không cho gì hết. Túng thế ông già nọ phải lận bờ bao mà lấy cắt bạc ra trả. Anh kia thò tay lấy cắt bạc mà còn nói một câu rất khinh bỉ như vầy :

« Đ... mẹ! vậy mà không mất nước sao dặng! ».

Ôi! nhục chưa, đó có phải là cái nhục chung không? Tuy rằng câu nói điên dại của tên khách trú đó, chẳng đủ cho chúng ta kể vào đâu. Nhưng mà cái tiếng bướt nhiếc đau đớn kia, thật đáng khiến cho chúng ta tỉnh ngộ!

Sầm-Giang

GOCONG

Hỉ - tin

Tôi mới hay rằng: đến ngày mùng năm mùng sáu tháng ba Annam nhằm ngày 14, 15 Avril 1929 thầy thương thầu Cao văn Tuấn ở Bình thanh Gocông sẽ làm lễ cưới vợ cho con trai của thầy quí danh là Cao văn Quyền sánh duyên cùng linh ái của thầy Cựu Hương bộ Đức: Vậy tình thân ái nên tôi trân trọng đôi lời chia vui cùng hai họ và cầu chúc cho đôi loan phụng kết tóc đến già ba miên gia lão.

Lê-quang-Nâm

Mười điều phải nhớ

Trong các độc giả yêu qui, ngài nào cao hứng viết bài gởi cho bổn báo xin nhớ mười điều sau nầy :

1. Những bài gởi tới, hoặc luận thuyết, hoặc tiểu-thuyết hoặc thời-sự dầu đăng hay không, do ở ý riêng của bổn báo không thể nói rõ được, xin các ngài đừng viết thơ hỏi lại sao không đăng, bổn báo không trả lời.

2. Những bài không đăng, bổn báo không trả lại bổn thảo, ngài nào muốn giữ lại văn-cảo, thì trước khi gởi, hãy chép lấy một bổn khác mà dề lại được.

3. Giấy viết một mặt cho tiện sắp chử. Nếu viết 2 mặt thì dầu bài hay mặc lòng, bổn báo cũng không có thể đăng.

4. Những bài (tiểu thuyết cũng vậy) có ý vì hơn riêng mà công kích người khác, hoặc vì tình riêng mà làm quảng cáo cho người khác, bổn báo không đăng, xin các ngài đừng gởi tới.

Riêng về khoản viết thời sự xin các ngài nhớ những điều sau nầy :

5. Bài viết thiệt vắn (chừng nửa trang giấy lớn), tránh bớt những tiếng « Kỳ giả... » « nhân tôi đi... ».

6. Ngày nào, tháng nào xảy ra việc, việc xảy ra tại làng nào, tỉnh nào, hay ở đường nào, châu-thành nào, phải viết cho rành rọt.

7. Việc đã quá một tuần lễ rồi thì đừng viết nữa.

8. Những việc đàn bà ruộng chửi nhau, hoặc mấy ông làng đánh lộn v.v. mà không quan hệ đến nhân mạng, không hại đến luân lý chung của xã hội thì đừng viết.

9. Việc gì có biết chắc đích xác sẽ viết, đừng viết những việc thuộc về mục « nếu tiếng phong văn mà chẳng lầm, thì... »

10. Việc xảy ra thế nào, cứ theo sự thiệt như thế mà viết, đừng thêm lời phê bình.

T. C.

Tín-Đức Thư-xã

37, Rue Sabourain, Saigon

Sách nên đọc

Muốn thì được 0$15, *Đông-phương tây phương*: 0$15, *Chao, xuân*: 0$30, *Hồng-phấn địa ngục* 1$20, *Trừng-tuyết thơ*: 0$30 *Hài-văn*: 0p.20, *10 năm tù quốc sự*: 0.p20, *Câu chuyện nhựt trình* 0.p20, *Chiêu-anh văn tập*: 0.p60 *Khán yếm mày râu*: 0.p30. *Văn đạo văn tiếng*: 0.p50, *Tịch tà quy chánh*: 0.p80, *Một chử trinh* 0.p10, *Gương phục quốc*: 0.p60, *Gương cách mạng*: 0.p45, *Nhật ký sợ vợ*: 0.p60, *Phần-hoa mộng tỉnh*: 0.p40, *Tiểu thuyết Kim-vân-Kiều*: 1.p00, *Minh-châu-duyên*: 1.p10, *Phi-tiên thiên-báo* 1.p70.

Còn nhiều sách khác. Không gởi lãnh hóa giao ngân. Mỗi quyển gởi thêm 0.p20 tiền cước.

Truyện Tàu

Ngô-Việt Xuân-Thu

Mới xuất bản lần đầu. Mua sỉ lẻ do nơi Nhà-in Bảo-Tồn

23, Đường Filippini.

POINSARD & VEYRET

LES CONSERVES GEO SONT LES MEILLEURES

TAM THÁNH DƯỢC

Trừ-tê, bổ-huyết, giải-lao.

Hiệu TẠO-NHƠN-ĐƯỜNG HOCMON

Tế-cấp phò-nguy tam-thánh-dược.

1° **Thần hiệu tê-bại hoàn** « Kính cáo đồng-bào ai mắc bịnh tê-bại nhức mỏi cách thế nào mau mau gởi thơ đến bổn-hiệu TẠO-NHƠN-ĐƯỜNG Hócmôn kiếp lấy thuốc trừ tê mà uống thì ắc được mạnh giỏi, giá mỗi hộp 1$20. Vì như có kẻ nghèo nàn không tiền mà vướn lấy bịnh tê, lập tức viết thơ đến bổ nhiệu vui lòng gởi thuốc cho không.

Nguyên « Bất-thực-ngôn ».

2° **Sỉ lao bổ tạn hoàn,** là thứ bổ tinh thần cho qui ông quí thầy, qui học-sanh bổ phổi trừ ho hoặc làm việc mệt mỏi, hoặc đi tính bổ lao giải trí, giá mỗi hộp 1$00

3° **Điều kinh bạch đái hoàn,** Qui cô, qui bà dùng bổ huyết điều kinh và trừ bạch đái hạ, trừ xây xẩm, hết xót ruột hết đau bụng hết nhức mỏi, dặng tư nhuận da thưa rất hay mỗi hộp 1$00

Cách gởi mua thuốc, thơ, hoặc Mandat thì dề

M. TRƯƠNG-MINH-Y *Directeur TẠO-NHƠN-ĐƯỜNG*

N° 4 *Rue de la Gare* Hócmôn

Qui ngài có mua ba thứ thuốc trên đây, xin nhớ mua mandat gởi trước, tiền gởi về phần bổn hiệu. *Muốn đến hiệu, hiệu đó ngay bến xe lửa đậu.*

Thánh dược nước nhà, đồng bào hu(cố?

MỘT ĐEU ĐÁNG GHI

Trời lúc nầy nóng nực, trong nhà nếu có ai nóng-lạnh hoặc trẻ nhỏ vang mình sốt mầy, hãy coi chừng trong mình nếu có ban, cua, trái-gió, trái-nạ, thì dùng thứ thuốc nước trị chứng ban cua nhà thuốc THIÊN-HÒA-ĐƯỜNG chế ra gọi là "VẠN-ỨNG LINH-NGHIỆM BAN DƯỢC-THỦY" mà cho uống thì thấy hiệu nghiệm tức thì.

Thuốc nầy chế rất kỹ-lưỡng dầu không có ban uống cũng vô hại.

Pharmacie Sino-Annamite

THIÊN - HÒA - ĐƯỜNG

N°208, *Rue des Marins, Cholon*

Chú-nhơn cẩn khải

Muốn bán đất

Bán hai sở ruộng được 1.100 ha. Hai sở đất nầy ở theo hai bên mé kinh ngan nhau; mỗi bên một tiền hai ngàn thước. Có chín cái kinh trổ ra sông. Kinh bờ bao ngan đủ.

Đất nầy thành điền gần 30 năm. Có cày máy, cày trâu một ít năm rồi.

Đất tại kinh quản-Lộ (tục kêu kinh Phó-Đường) đường tàu chạy Cantho - Camau thuận tiện lắm. Nước lại ngọt, ngã hãy vô 7000 thước tới ruộng. Qui vị nào mua xin tới coi đất và thương nghị.

Muốn mua nhiều ít cũng dặng. Mua một sở cùng hai sở hay là mua nhiều hơn, năm bảy trăm mẫu nữa cũng có, đất nầy đều liền tiếp với nhau.

Ai muốn mua, tính xong giá cả trả bạc mặc, trả phân nửa cũng dặng còn bao nhiêu một hai năm trả tính lời 1 phân.

Nhà tôi ở tại đất nầy, nếu tính xong muốn cần dùng nhà lầm, nhà lầu, nhà tiệc, năm cái đều cất bằng ngói gạch hết, hay là trâu, bò, máy cày đều có đủ.

Nguyễn-long-Vĩ

Phụng-Hiệp

Cantho

Muốn giữ gìn con mắt nên đến nhà

Bán kiện MY-KHOUAN

229–231 Rue des Marins — CHOLON

Ngang ga xe lửa gửa Cholon

Nói về kiện con mắt thì cũng có thứ tốt thứ hai, nếu muốn cho được dùng tốt thì cần phải có 3 điều nầy. *1. Coi mắt phải đúng. 2. Dùng thứ thiết tốt. 3. Mang vô cho vừa*

Các ngài! các ngài muốn mang kiện mà muốn được như 3 điều ấy xin đến nhà kiện MY-KHOUAN Cholon sẽ được việc ý vậy.

LA RIZERIE MODERNE

159-161, Boulevard de la Somme, Saigon

Bán góp

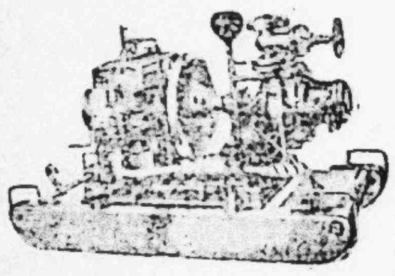

Đã cất trên 70 cái rồi lớn xe [illegible] điều đáng vừa lòng quí khách.

Làm Đại-Lý độc quyền bán máy xay lúa và máy moteurs Diésel) của Bức-Quốc hiệu Otto Bentz và Koerber et Naumann.

Máy [illegible] lớn và nhỏ—chạy bằng dầu [illegible] dầu mỡ.

Máy [illegible] và nấu keo [illegible] —Máy bơi [illegible]

Máy có sẵng [illegible] luôn luôn.

Trước khi quí ông [illegible] xin gởi thơ mà hỏi thăm tôi bổn hãng rất vui lòng mà đáp tuy theo ý kiến của quí ông.

CHUYỆN VUI

CHO MAY DỪA NHỎ

1. — ANH MAY DỪA VÀNG VÀ BỌN ĂN CƯỚP.
2. — TRUYỆN CHÀNG NGUYỄN PHƯỚC-LỘC.
3. — TẤM DA TRÂU.

Bán tại nhà in C. ARDIN, đường Catinat, giá bạc: 0$20

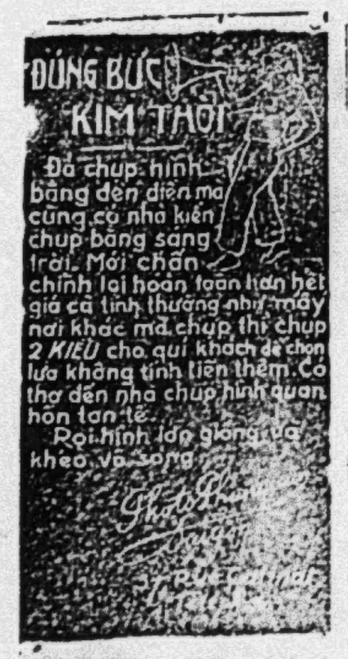

GIÁ BÁO

Thân-Chung

Một năm	12 $ 00
Nửa năm	7 00
Ba tháng	4 00

Mandats xin nhớ đề cho M. Nguyễn-văn-Bá Quản-lý báo Thân-Chung.

Muốn bán

Nhà-hàng bán cơm tây có đủ đồ vật dụng, bàn ghế tủ kiến lò sắt đèn quạt có sẵng, giá định thật rẻ.

Nhiều người muốn buôn bán mà kiếm không ra việc làm. Vậy nhơn dịp may chẳng nên bỏ qua rất uổng. mau đến thương nghị với chủ nhà ngủ «Lương-Hữu»; rao trong một tuần lễ không ai mua tôi sẽ dọn phòng ngủ.

Chủ nhà ngủ **Lương-Hữu**
N° 8 Rue Carabelli
Saigon

Xin chư quí vị ghé mắt

Bổn-hiệu từ năm 1906 khai xưởng đến nay đều nhờ lục châu chư quí vị có lòng chiếu cố mới được vững bền phát-đạt. Bổn-hiệu thâm cảm vô cùng.

Vậy nên Bổn-hiệu tận tâm cứu nghiệm hơn hai mươi năm nay thế ra được một thứ chao cay thượng hạng đặng mà đối đãi cái lòng nhiệt thành của quí vị đối với bổn-hiệu từ xưa tới nay.

Thứ chao cay nầy đề nhãn «Tiên Cô» xem coi ngộ vô cùng và có để hình chủ nhơn của Bổn-hiệu đặng cho chư quí vị để phân biệt thiệt dã.

Có trữ bán tại tiệm Tăng-côn-Hòa đường Gaudot số 103 Chợ-lớn và các nhà buôn lớn.

Tăng-côn-Hòa *chủ-nhơn*
cẩn-đốn.

Diệp may ít có

Ai biết chỉ đàn làm nghĩa.

Nhơn tôi mới [illegible] 2000 cuốn sách ở trường bơn [illegible] nửa mới mua [illegible] thay [illegible] 80 tuổi, để cho họ [illegible] lớp, giá bán [illegible] sách 1 phần 3, nghĩa là [illegible] bán có một phần [illegible] mua về bán lại, tôi xin bán rẻ hơn nữa.

Lê-văn-Tính
No 1-2 Bd Albert 1er — No 15 Saigon Dakao

Phòng dưỡng bình

Của Dưỡng-Y L. VINCENS
234 Rue Lagrandière Saigon

— Những người đau đến được nghỉ lại nhà dưỡng bình và có người trông coi hết cả các việc, như là cho thuốc, mời xe tau rang và cả đến những việc sanh đẻ nữa.

[illegible]

Saigon, le 9 Avril 1929

Kính cùng quí ông đặng rõ? Tôi có 2 căn phố mới cất thiết tốt tại đường Chaigneau sau chợ cũ, có đèn khí có nước có cầu tiêu máy, mỗi căn nhà đều có vách thơ ở giữa, tôi giá thiết rẻ dưới đất ba mươi lăm đồng (35$00), trên lầu ba chục đồng (30$00) và tôi mới mở thêm các [illegible] đường Farcole gần bến đường Lagrandière đặng [illegible] quí khách nghỉ cho em ai thanh tịnh một căn phòng nguyên một cái nhà cầu tiêu nhà bếp nhà tắm.

Hoặc khi nào quí khách đi Saigon ở dưỡng bình thương quí khách [illegible] cho nhà chắc đặng tốt lắm. Giá tính rẻ, dưới đất mỗi, tháng chín chục đồng 90$00 trên lầu bảy chục đồng (70$00) dưới đất trên lầu cũng giống nhau cũng có đủ đồ, dưới đất ngày và đêm ba đồng rưỡi (3$50 trên lầu ngày và đêm ba đồng (3$00

Nguyễn-Phương-Cảnh
Propriétaire
Rue Subourain N° 4 Saigon

NHÀ HỌA CHÂN DUNG

Thái-Bình-Dương *263 Paul Blanchy Tânđịnh Saigon*
Đề-như Dương *Hoạ-sĩ.*

Mẫu	Dimensions	Noir	Sépia	Couleur	Pastel à l'huile
Bán ảnh	0m50x0m40	5.$00	6.$50	8.$50	15.$00
— id —	0,60x0,70	7 00	8.50	10.00	21.00
Ngày và tình	0.50x0.65	10.00	13.00	16.00	30.00
	0 60x0,75	14.00	17.00	20.00	40.00

Demande d'emploi

Jeune homme, connaissant parfaitement la dactylographie, libre de 7 hà 10 h du soir cherche emploi — S'adresser au bureau du journal.

Tân tạo gánh hát bộ Hiệu:

Hưng-thạnh-Ban

chủ nhơn Đặng-văn-Tiền, Lê thị-Lang ở đường Galliéni, Saigon

Kính tỏ cùng quí khách chư châu, chu quận, nay chúng tôi mới lập gánh hát bộ rất xứng đáng chuộc đào, kép có danh tiếng, mua áo mảo Quảng-đông mỗi món đồ dùng đều mới tinh hảo.

Định ngày khai trường là mùng chín, mùng mười, và mười một tháng ba annam, nhằm ngày 18,19,20 Avril 1929, có hát ba thứ tuồng Trần-trà-hôn, tại rạp hát Bội đồng Ninh ở đường Hamelin Saigon.

Cung thỉnh trưởng ấu nam, nữ quí khách đến xem hát cho giải muộn và xem cách tôi sắp đặt đúng đàng chưng hết những đồ mới tinh hảo chẳng có khi nào mà được vậy, xin quí khách trước đến mua vui sau giúp cho chúng tôi được mau tấn phát thì chúng tôi rất cảm ơn hằng ngày.

Nay kính
Chủ-nhơn: Đặng-văn-Tiền
Bầu-Tiền

Chúng ta phải có sức mạnh

Lẽ phải bao giờ cũng hơn sức mạnh, lấy công lý mà nói thì đúng. Song sống ở cửa cái thế kỷ mạnh được yếu thua nầy, kẻ yếu hèn không thể lấy lẽ phải mà nói với người mạnh được. Cho có đến xin gì dân đến những câu: « Khôn chẳng qua lẽ, khỏe chẳng qua lời »

Một nước được mạnh là như về dân trí mở mang rộng. Văn học, khoa học, triết học, binh pháp, luật pháp, chánh trị, kinh tế.... nhứt nhứt cái gì cũng hơn các nước hèn yếu khác, nhưng mà những sự đó, không phải là có ngay được. Có được cũng đã mất nhiều công khó nhọc của đã.

Có tài đến bực nào đi nữa mà nếu không đủ sức mạnh những công khó nhọc ấy dù muốn làm cũng không làm nổi.

Sức mạnh là cha tinh thần, chỉ ở trong những cái thân thể cường tráng mới có những cái tinh thần sáng láng, có cái tinh thần sáng láng mới có thể làm được những việc lập biến, dời non, kinh thiên, động địa.

Muốn cho nước mạnh, trước hết chúng ta phải luyện lập cho thân thể chúng ta được cường tráng để có thể đủ sức mà gánh vác những việc khó khăn. Những việc ấy là bổn phận của chúng ta phải gánh vác. Muốn cho có đủ sức để gánh vác những việc bổn phận của chúng ta, chúng ta phải tập thể thao. Thể thao không phải chỉ là một « nghề chơi » mà lại còn là một vị thuốc « cải tử hoàn sanh » cho các dân tộc hèn yếu nữa. Nói thế không phải là quá đáng; nếu ai suy xét cho cùng, cũng phải công nhận là thật vậy.

Không những các nước hèn yếu phải cần đến thể thao mà chánh ngay ở các nước dầu mạnh trên hoàn cầu người ta lại ham chuộng thể thao hơn.

Nhứt là sau hồi Âu chiến đến nay người ta chú trọng đến thể thao lắm. Các trường học, lại dạy thể thao cần hơn trước. Ngoài các trường thể dục ra trong nước họ có không biết bao nhiêu là hội thể thao, ngay trong một chiếc chiến thuyền của người Anh cũng có gần hai chục hội đá banh tròn. Vẻ vang thay!!! cái tinh thần thượng võ của người!

Trông rồi người lại coi ta... trước kia chúng ta không phải là không có cái tinh thần thượng võ, chúng ta cũng đã từng có nhiều đoạn lịch sử vẻ vang cho nước nhà. Song vì cái hoàn cảnh xã hội ác nghiệt nó làm cho chúng ta gần thành một loài động vật không có xương sống. Thử coi mấy chục năm về trước đây thì biết, người ta còn cấm mình tập thể thao nữa, như ở Trung-kỳ nếu có ai dạy võ, hay là khuyến khích nhau tập thể thao thì người ta khép ngay vào cái án « Giáo-dân dùng dược ». ....

Tòa kiếm duyệt bỏ một đoạn

chúng ta nên ráng sức mà tập thể thao, mà khuyến tập thể thao.

Anh em thiếu niên! Muốn lo việc bổn phận của chúng ta đối với nước, với nhà, chúng ta phải cần đến sức mạnh, mà muốn có sức mạnh thì phải tập thể thao.

Ng-an-H

BA-HIỆP

Galvanoplastie — Lunetterie.
Rue des Marins N° 186 Cholon

Kính cáo

Kính cùng chư quí vị đặng rõ: Bổn hiệu mới lập ở đường Bd. Lacaze số 97 một cái xưởng có rước thợ ở bên Mỹ-quốc qua đặng tạo chế các món đồ xi vàng, xi bạc, xi đồng, xi nickel vân vân....

Tiệm chánh ở tại đường Marins số 186 có bán các món đồ xi theo trên đây như là đèn để bàn viết, chén bác về cuộc đãi tiệc, bình bông, khuôn hình, đồ vật để làm kỷ niệm à nhiều món đồ vật dụng trong nhà.

Bổn hiệu cũng có người thiện nghệ coi con mắt và có mấy tiệm Mỹ-quốc để mài kiến vệ sanh cho hiệp nhãn, như là kiến cận thị, viễn thị kiến mắt. Lại có bán nhiều món đồ nữ trang như là ngọc thạch, trân châu, ngà.

Vậy có lời kính thỉnh chư quí vị mong quí vị lưu tâm chiếu cố, Bổn hiệu lấy làm cảm ơn lắm. Giá cả tính phải chăng.

Ba-Hiệp *Chủ-nhơn*

Đất sở cũng gần ga

Tôi muốn bán hai sở đất ở gần ga và sát bên đường, một sở gần bên ga *Xóm gà* một sở ở gần ga *An-nhơn*, hai sở nầy cất nhà ở hoặc cất phố thì phương tiện lắm. Xin do nơi.

M. Bảy-Vạng
Thợ-bạc ở gần ga Xóm-Gà
Giađịnh

Cần dùng thợ

Tỉnh Rạchgiá cần dùng:

1) một người thợ máy thiệt giỏi biết máy thứ « 2 temps » (moteur à deux temps) được làm tại nhà máy nước (usine des eaux à Rạchgiá) — Lương 75$ mỗi tháng và có chỗ ở.

2° Một người cầm bánh xe hơi cho hay được coi xe « tracteur à Remorque »

Muốn xin thì do nơi Quan Trưởng-tiền tại Rạchgiá.

Đính Chánh

Mấy người muốn dự vào cuộc đấu giá bán đất thành-phố ở VINHLONG ngày 10 Mai 1929, khỏi gởi đơn xin phép trước Quan Thống-đốc Namkỳ. Nhưng đến ngày bán phải nạp trước cho ban hội bán đất 35$ đồng bạc về phần riêng mỗi miếng mà mình muốn đấu giá.

Tiền đóng thế chưng lấy sẽ trả lại cho mấy người không mua được.

Hôm ngày 5 Avril tôi có làm rớt ở đường Phú-Riềng-Saigon, một bao đựng thơ. Như ai lượm được thì đem tới báo quán mà lảnh thưởng

Tiền gởi giúp

cho đồng bào bị hỏa-tai đêm 2-3-1929

1re liste	160$00
2e liste	25.00
3e liste	62.00
4e liste	143.00
5e liste	82.55
6e liste	307.64
7e liste	169.60
8e liste	75.80
1° Khương-bình-Tịn Pagoda-cao Cantho	10.00
2° Anonyme Soc'trăng	4.00
3° Bản đạo chùa Liên-trì Sóc-Lôa Bentre	
Pagode Liên-trì	2$00
1° Nguyễn thị Tùy	5.00
2° Phan thị Mãng	10.00
3° Lê hữu Viên le maire	10.00
4° Lê thị Liềng	5.00
5° Võ thị Dư	2.00
6° Phan thị Thố,	2.00
7° Phan thị Đất	1.00
8° Võ thị Khoa	1.00
9° Trần thị Lai	1.00
10° Phan thị Cơ	1.00
11° Nguyễn v. Phát	0.50
12° Hoàng thị Phụng	2.00
4° Anh em lao động Paom-Penh.	
Vô-danh	3.00
Vô-danh	3.00
Trần văn Tuấn garage Ipolito	3.00
Nguyễn văn Ton — id —	1.00
Lê văn Hiền — id —	1.00
Đặng văn Tư — id —	0.50
Võ văn Nửu — id —	0.50
Nguyễn bái Hàm Propriétaire Maison Electro	2.00
Trần văn Hưu Cie des Eaux	0.50
Võ Phát — id —	1.00
Trần ngọc Xuyến secrétaire	0.50
Lý văn Nhu Medecin	1.00
Khổi Linh Nam Ecole Pratique P. Penh	1.00
Trần ngọc Côn Dessinateur mecanicien	0.50
Cao Minh Ecole Pratique P. Penh	3.00
Marcel Vêdrenne Mecanicien	0.20
Bắc thành Ecole Pratique	2.00
Võ văn Hên Ecole Pratique	0.50
5° Cie Fse Eaux-Electricite Prom-Penh	
Nguyễn nhu Thay	2.00
Bùi thanh Nhựng	1.00
Nguyễn hữu Đông	1.00
Dương văn Nho	1.00
Đinh văn Khương	2.00
Lý trương Khanh	1.00
Bùi thanh Long	1.00
Nguyễn văn Nga	1.00
Võ văn Hot	1.00
Nguyễn ba Lâm	1.00
Phùng hoàng Sang	1.00
Trần văn Sang	1.00
Nguyễn văn Vinh	2.00
Võ văn Vinh	1.00
Phan văn Tỷ	1.00
Trần văn Hiền	2.00
Nguyễn văn Cửu	2.00
Trần văn Mâu	1.00
Nguyễn văn Sốc	1.20
Tăng văn Giáo	1.15
Nguyễn văn Cam	1.00
Bùi văn Hoài	1.45
Sâm Tiên	1.50
Lê văn Chanh	1.10
Đào văn Nhiều	1.30
Pik Nhem	0.75
Mac Roun	0.65
Chrouk Hing	0.65
Pa Out	0.65
Ma Ua	0.65
Kay Sor	0.65
Ma Tout	0.65
Nguyễn văn Hâu	0.70
Phan văn Cân	0.95
Lê văn Chi	0.80
Nguyễn tân Thân	0.65
Nguyễn văn Đang	0.70
Nguyễn văn Lân	0.65
Lê văn Giao	0.65
Phan văn Ke	0.65
Nguyễn văn Đuoc	0.65
Nguyễn văn Dâu	0.65
Nguyễn văn Đông	0.65
Lê văn Luom	0.65
Tổng cộng	1,089$99

SÁCH MỚI

1° Gương Ái Quốc: 0$25.

2° Gương Cách Mạng: 0$45.

Ở xa muốn mua lẻ xin gởi thơ cho ông *Nguyễn-Minh-Vỹ*, Duy-Tân Thư-Xã, số nhà 43 đường d'Ariès Saigon.

Muốn mua trọn hai quyển thì xin gởi 0$,90 cộ tính luôn tiền gởi. Muốn mua một quyển **Gương Ái Quốc** thì gởi 0$,40 cộ; muốn mua một quyển **Gương Cách Mạng** thì gởi 0$,60 cộ.

Quảng-Cáo

Lời ngỏ cùng lục châu chư quân tử ro, nhà in và bán sách của tôi lập ra lại đường d'Ormay số 85 đến nay cũng gần được 30 năm rồi, có bán đủ các thứ thơ, tuồng truyện sách, chẳng thiếu món nào, cũng nhờ ơn chư vị có lòng chiếu cố, cho nên cuộc thương mãi của tôi càng ngày càng thạnh vượng, càng khoan trương ra thêm mãi; thật tôi rất cảm ơn chư vị vô cùng.

Hiện nay tôi đã in lại hết các thứ Tiểu-Thuyết Tàu, như là: Tây Hớn, Tam Quốc, Thiết-Đường, Bắc-Tống Triết-Nhạc v. v... và có đủ hết các thứ Tiểu-Thuyết kim-thời và tuồng Cải-lương đủ thứ. Nếu chư quí ông muốn mua sỉ về và bán lại thì tôi tính giá rất nhẹ hơn các nơi, vì mấy nhà khác phải mua của tôi mà bán lại, xin chư quí ông cố cập.

Nay kính
Jh Nguyễn-văn-Việt Fils
Imprimeurs
85 Rue d'Ormay Saigon

Cần dùng

Một người biết đánh máy chữ giỏi, có biết chút đỉnh viết chữ lạc hay là có hề viết theo người đọc. Người ấy nhai đúng đắn có giấy tờ tốt v. phải biết viết chữ Pháp cho sửa.

Cảm tạ y sanh

Nguyên tôi đau về kinh nguyệt không chứng thường ra huyết trang và ho một năm ngoài uống đủ thuốc cao đơn hoàn tán các danh y tiền hết bịnh còn may đâu gặp ông thầy chín Trần kim-Hoàng làng Tân-thới-Trung quận Hóc-môn coi mạch cho uống thuốc đều kinh bổ phế không tốn bao nhiêu tiền mà mạnh khỏe, vậy xin tặng ít hàng chữ mà cảm ơn thầy

Phạm-thị-Hạnh
Gò vấp

Diệp thiệt tốt

Muốn bán một cái nhà ngói Annam năm căng, cột lớn và kèo bằng cây gỗ còn tốt-Giá rẻ.

Xin do nơi ruelle (đường hẻm) de Phước-kiến số 4 tại Cholon.

Ai đi

Nha trang-Tourane

Hãng chúng tôi mới đóng mấy cỗ xe autocar Hiệu Cottin & Desgouttes thật đẹp, dễ chạy con đường Saigon—Tourane, trong 2 ngày.

Xin đồng ban chiếu cố. Ở Saigon xe dậu tại bến Chợmới. —Ở Tourane— Cô nhà Nguyễn-văn-Hoe bán gạo.

Thân-Đức-Diễn Công ty.

AU CHIC LAGRANDIÈRE
121 Rue Lagrandière Saigon.

Giày thêu kiểm tiếng-cườm và đóng giày đồ kểu khéo

Giá rẻ.

Cochinchine-Garage

N° 1, Rue de Verdun, Saigon
Téléphone N° 769

Hãng sửa xe hơi của Annam, sửa đủ các thứ máy, đồng thùng, làm vè, may mui, nệm, lảnh sơn, lảnh tiện đủ các thứ máy theo kiểu mườn, làm đèn xe hơi (dynamo và bình accus).

Công việc làm mau lẹ và tử tế, giá cả tính rẻ hơn các nơi.

Qui ông ở Lục-tỉnh có cần lắm việc chi về xe hơi cứ viết thơ thương nghị, chủ nhơn sẵng lòng trả lời mau mắn.

Nay kính bạch

Xin mời qui vị

Xin mời qui vị hãy dùng thử bánh tiêu gà, cà phê, nem nướng, nem chiên bánh hồi của hiệu:

Vị-Hương

ở đường d'Espagne số nhà 271

Qui vị dùng rồi coi sao qui vị cũng sẽ công-nhận là ngon hơn của khách trú. Vậy dám mời qui vị chiếu-cố cho, trước là dùng lấy món ngon, sau là giúp cho gái Việt-Nam đặng ứng hiện trên đường thương mãi. Rất lấy làm thâm cảm thạnh tình.

Buổi sáng bán từ 6 giờ tới 8 giờ
Buổi chiều từ 3 giờ tới 12 giờ khuya

PHÁP HOA NGÂN-HÀNG

Banque Franco-Chinoise

— Hàng bạc công nghệ và Thương-Mãi.

Tư-bổn đóng đã hết . . . . . 60.000.000 quan

Vốn của Banque Industrielle de Chine. . . . . 50.000.000 quan

số tiền dự trữ . . . . . 22.319.000 quan

chánh chủ bản trị sự : Ông Griolet, chánh-chủ bản trị-sự của bảng lục Paris và Hoa-lang. Ông quản-đốc của chánh-phủ Pháp : De Celles. Tổng quản-lý : ông Larrere.

Đã các chi cuộc ở Paris, Lyon-Marseille — Bảo-Sinh — Thương-hải — Thiên-Tân — Hương-cảng — CÁC SỞ ĐẠI-LÝ Ở ĐÔNG PHÁP.

Hải-phòng — Hanoi — Nam-vang — Vinh — Qui-nhơn — LẠI CÓ SỞ LÀM VIỆC Ở HUẾ và Thanh-Hoa.

Ở Saigon số chín mé sông Belgique gọc Đường Guynemer.

Làm đủ các công cuộc thuộc về Ngân-hàng.

Gởi tiền theo kiểu « thâu xuất tự tiện Compt-courant » mỗi năm lời 3 quan. Gởi bạc Đông-Pháp. Gởi theo tiền Langsa, lời 2 phân rưỡi.

Gởi tiền theo tiền cần-kiệm, xin do hàng bạc sẽ định tiền lời riêng.

Gởi tiền về lấy ra phải có kỳ khắc, xin hỏi hàng bạc thì biết.

Chịu lãnh đổi tiền về chuyển giấy tờ buôn bán lại có nhận lãnh [illegible] traite » giấy mua mandat » cấp phép gởi tiền các nơi đô thị khác vân vân.

Hàng bạc Pháp Hoa lại có cho mượn tín sắc thứ thiết tốt, thiết chắc chắn.

Phạm-hạ-Huyên

36 Sabounain — Téléphone N° 281 — Transitaire — Adresse teleg. «Transita Saigon»

Transit en Douane. Transports. Bagages. Expéditions. Dédouanement.

Fournisseur de Plantation : Manteaux. Chapeaux. Nattes. Vêtements de coolies. Tabac du Tonkin. Poissons secs. etc . . .

Làm Đại-lý bán sỉ : — Hàng Bạc, các thứ ghế kiểu Thonet. Vải mùng, đồ đồng, trà-bàng, giầy giép, giep dứa và các tạp-hóa Bắc-Kỳ cùng Trung-Kỳ.

(Hàng hóa thực tốt, giá tính rẻ nhiều. ở xa xin biên thơ thương nghị.

AU REGRET

76, Boulevard Bonnard

TRÀNG HOA TANG (couronnes) bằng cườm và bằng sành

Kể giá từ 8p.00

Giá riêng cho các hội Lương hữu và cho các người mua đi bán lại.

Ai muốn mua tràng hoa nên đến đó mà mua, vì ở đó làm đại-lý cho mấy hãng lớn tại Paris và Marseille.

Thương-Mãi Học-Đường

2,4,6, Rue d'Ayot — Saigon

Dạy viết tắc, đánh máy chữ, bút toán, chữ Pháp, chữ Anglais và các thứ chữ khác.

Các lớp học có giáo-sư có bằng-cấp dạy mỗi ngày từ 8 giờ rưỡi tới 11 giờ và từ 18 giờ tối 19 giờ rưỡi.

TIỀN HỌC PHÍ PHẢI TRẢ TRƯỚC MỖI THÁNG.

Học-đường lại có nhận làm các công việc thuộc về bút-toán và đánh máy.

Chánh lúa

Trần-thanh-Thuy

CAUNGAN TRAVINH

Chánh to. Mua lúa giá mắc hơn người khác.

Vậy ai là người chủ điền Annam cũng nên bán lúa cho ông Trần-thanh-Thủy trước là giúp cho ông được vững bền. Sau là giữ cái tư lợi của mình.

Xin lưu ý !!! xin lưu ý !

GHẾ XÍCH-ĐU

GHẾ KIỂU THONET

BÁN TẠI

TRÀNG-LONG

20, Đường Sabourain

Saigon

Thuốc ho sắc vàng

Thuốc nầy trị những chứng ho. Như ho gió, ho lao, ho tổn, ho sát huyết bất hạng lâu mau. Hễ uống thuốc nầy vô trong một hai ngày thì thấy thuyên giảm nhiều; ăn ngon, ngủ được, thì quả nhiên cốt ho phải tiêu trừ.

Hồn đường chăng nệ tốn công về tại Trung-Nguyên lựa chọn được nhiều thứ thuốc tốt đem qua Việt-Nam bào chế ra một thứ thuốc dễ hiệu là Chỉ-Khái-Hoàn, ai ai cũng đều nghe tiếng. Mua sỉ thì tính giá riêng. Các tỉnh đều có gởi bán.

Giá mỗi gói.....0$10

Thần hiệu Phát Lảnh Hoàn

Bổn đường chế ra thuốc hoàn nầy chuyên trị bàn đàm tả nhiệt bốn mùa cảm mạo; khi nóng khi lạnh, đầu nhứt, các chứng trúng cảm, uống thuốc nầy thì tức kiến hiệu. Mua sỉ tính giá riêng.

Giá mỗi gói.....0$10

Mandat đề gởi cho Huynh-Thanh chủ tiệm VĂN-AN-TƯỜNG

N° 33 Rue de Donnaimont - Saigon

Thuốc Gia Truyền

Thuốc BẠI-LÂU và GIANG-MAI (TIM-LA) thiết hay, bất kỳ bên cùng hay nhẹ uống thì uốc nầy đều tiết và không hại đường sanh dục, không mệt nhọc chi hết. Cách dùng thiết rẻ và không mất công gì hết.

Thuốc Lâu giá.. 0$70 một ve bệnh the uống 6 ve, nặng 10 ve. Lậu kén thiệt nặng 15 ve thì hết.

Thuốc GIANG-MAI (tim la) giá. . . . . 1$50 một ve

Ai mắc bệnh kể trên đây, xin mau viết thơ tôi sẽ gởi đi ngay theo cách lãnh hóa giao ngân.

Nếu ở xa không có nhà thơ thì mua cò gần thơ gởi trả tiền trước cũng dặng và phải thêm tiền gởi riêng.

Có toa dạy cách dùng thuốc rất cẩn thận.

Trử bán tại tiệm.

M. LÊ-TIẾN-CHỨC

59 Rue Catinat — Saigon

Tiệm bánh tây

NGUYỄN - VĂN - ĐẮC

19, Avenue Jaccaréo, Cholon và 31- 33, rue Sabourain Saigon

Bấy lâu nay đặng quí khách hoan nghinh ấy là lòng thành thật của Bổn hiệu mà cũng nhờ quí khách giúp cho nhà Nam nên tôi đặng vững bền phát đạt

Nay Bổn hiệu lập thêm trong Cholon đường Avenue Jaccaréo số 19 hiệu là :

Pâtisserrie et Salon de thé Nguyễn-văn-Đắc bán các thứ bánh tây và bombe glacée các đồ giải lạo, đồ điểm tâm, ít mon đồ mận tây hoặc ta Annam và bao lãnh các tiệc trà hoặc rượu. Làm các thứ bánh cho đám tiệc có bông có chữ đều làm được. Xin quí khách tới mua ít nhiều cũng là ơn lắm lắm.

Chủ nhơn kính thinn

Lệ-Công-Hòa

công ty

62 Bd. Tổng-đốc-Phương Cholon

Téléphone N° 425.

Là công-ty của các người thợ bạc Việt-Nam lập ra; bán đủ món đồ nữ trang theo kim-thời của các người thợ bạc anh tài, xảo thủ chế ra rất đẹp mắt. Công-ty có đủ đồ tạp-hóa (articles de bazar) và giầy dép Bắc-kỳ và lại còn thêm những đồ gia-bát xưa, xem qua rất hạp cho qui-vị nào thích đồ cổ tích.

Bổn Công-ty còn mở rộng phần hùn; qui vị hãy nghĩ rằng nếu vốn to chừng nào thì lợi to chừng nấy.

Vậy xin ai là thợ bạc Annam, ai là đồng-bào hảo tâm, xin lưu ý.

LỆ-CÔNG-HÒA

công-ty cần cáo

TRƯỜNG

NGUYỄN-VĂN-MUI

10, Rue Martin des Pallières 10

Ngang ga Dakao Saigon

Dạy các khoa đầy rất chuyên môn, và tự quyết rằng những học sinh của bổn trường khi chung khoa sẽ đặng thành tài. Nếu thầy-cuộc muốn đặng rõ ràng hơn xin đến tại trường coi cách dạy đó thì biết.

Chuyên dạy khoa

Bút toán Thương-mãi. Thu xếp đủ cách tính sổ sách nhà buôn kiếm cho lời lỗ, dạy cách khỏi sự sai sót. Lớp học dạy ban ngày mỗi bài từ 2 giờ đến 3 giờ rưỡi.

Đánh máy viết và cách dùng máy in nhỏ trong nhà buôn. Chỉ các cách thức cần kíp cách đánh những giấy tờ nhà buôn luật sư, nhà nước, ngân hàng, v. v.

Viết thơ tờ đơn trang theo nhà buôn và các cách làm những toa phiếu, giấy nợ cùng các giấy tờ khác của nhà buôn và ngân hàng (documents commerciaux). Hai khóa sớm, tối, ngày giờ.

Ở đồng chí muốn hỏi cho rõ xin viết thơ thương nghị.

Lãnh biên chép giấy tờ, đơn trang bằng máy viết, in thơ từ, cahier des charges bằng máy Duplicateur, làm mau và kỹ.

Lãnh làm sổ sách nhà buôn trong theo luật. Làm kỹ lưỡng và mau.

Nhà máy gạo

hiệu Nguyễn Thạnh-Chành

tại Travinh

Mua lúa rất đặng giá hơn mấy chành lúa khác, mấy ông điền chủ khi nào muốn bán lúa mà khỏi sợ lầm giá thì xin đến ngay nhà máy của bổn hiệu mà thương lượng giá cả, mấy ông mất việc đến chẳng đặng, viết thơ thì bổn hiệu sẽ hồi âm lập tức. Trong thơ xin nói lúa tại đâu đặng bổn hiệu tính sở phí tùy theo xa gần và đường nước sâu cạng mà định giá chắc chắn cho mấy ông. Bổn hiệu nguyện sẽ giữ sự thật thà mà đối đãi với mấy ông, và làm cho mấy ông vui lòng luôn luôn

Xin hãy lưu ý !

Chủ nhà máy:

Trần-Thanh-Thủy

Vua thuốc lậu

Xin giới thiệu hiệu thuốc Annam Từ-ngọc-Liên có nhiều thứ trị các bình người lớn trẻ con rất hay, mà hay nhứt là thuốc lậu, tìm là được thiên hạ hoang nghinh lắm, đã tặng cho cái danh là Ông vua thuốc lậu, thuốc dễ dề uống và bịnh bao lâu năm cũng đều mạnh dức nọc ; sanh con mạnh mẻ như thường. *Ở Saigon mua tại 30 rue Roland-Garros* ; các nơi cứ viết thơ kể kỹ căng bịnh gởi cho lông đại-lý là M. Đinh-thành-Song.

a Cảinhum (*poste*)

Muốn xin catalogue xin gởi 2 cắt bạc cò.

Tiệm trồng răng Annam Hiệ

TÂN-PHÁT

dit

Hồng - hoàng - Lợ

Đường Georges Guynemer N° Ngang hông nhà sanh ý Chợ Saigon

Kính cùng quí khách, tiệm chuyên nghề trồng răng ngà, răng trắng, răng đen, hiệt tốt hoặc răng sứ bích và hiệt làm rất kỹ lưỡng cuốc cẩn.

Như quí khách muốn [illegible] cuốc bịch xin đến gởi tại hiệu [illegible] quí khách sẽ đặng vừa [illegible]

Chủ nhơn kính cáo.

Chết mà chưa chôn.

Sư này cứu sống

Sư NGUYỄN-TRỌNG-ĐẠM tại Giadinh

Ở giáp phố lầu bảy cửa bên chợ Bà-chiểu

Cựu bịnh điên á-phiện hay lắm. Ai có anh em bà con nghiện hãy mách bảo cho mấy ông tiệm đến SỰ mà thương nghị. Viết thơ hỏi thăm thì gởi theo 1 con cò 5 xu và đề :

Mr. NGUYỄN-TRỌNG-ĐẠM à Giadinh

MỘT DỊP TỐT

Chúng tôi khuyên các quí khách hãy đến viếng ngay tiệm Đức-Thịnh 81 đường Catinat Saigon

Ở đó có một đôi ngà voi thiệt đẹp thiệt quí, ít khi được trông thấy.

Lại có cả các thứ ống điếu cổ, đồ dùng vào việc thuốc phiện, đồ gỗ, đồ đồng và các thứ đồ xứ cổ

Xin mời các quí khách đến coi, chắc sẽ được vừa ý lắm.

ĐỨC-THỊNH

81 Rue Catinat — Saigon

Gởi bán [illegible]

BUGATTI

Những kiểu xe Du-lịch

Những kiểu xe Sport

Garage JEAN COMTE

34 Boulevard Norodom

SAIGON

Hãng Xe Hơi

GARAGE BONNARD

Trước Casino Saigon

Xe hiệu BERLIET kiểu mới, và xe chở bộ hành và hàng hoá từ 500 kilos tới 12 tonnes.

Bán chịu. Trả trước một phần tư (1/4). Còn bao nhiêu thì trả 6 hay là 12 tháng.

Hãng GARAGE BONNARD nầy mới được quyền bán trong cả cõi Đông Pháp thứ vỏ banh xe hơi hiệu Huê-Kỳ, gọi là.

Pneus FIRESTONE

RẤT NHIỀU ĐỒ MỸ NGHỆ BẰ

ĐỨC-LỢI

105 109 Rue d'espagne — Saigon

(Kế dinh quan Xã-tây)

Bổn tiệm mong ơn qui vị chiếu cố trong ba năm nay nên bổn tiệm được thịnh đạt.

Vậy nên bổn tiệm lúc nào cũng có sẵn 10 bộ ghế Salon kiểu Tây, Annam canh cải rất khéo rất hạp thời trang, tủ chưng theo Salon kiểu rất lạ, tượng thờ, kiến, tranh liễu, bình phuôn, cần chạm rất xảo, tuế kiểu, bàn trắc và gỗ.

Đồ thau : Lư, chơn đèn đúc toàn thau lọc nước rất tốt kiểu kim thời, bình bông và các món bằng đồng đều khán tam khi chưng theo Salon rất đẹp.

Đồ thêu mâu, tranh, áo gối, nắp bàn, v. v...

Bổn tiệm chỉ mong bán nhiều chớ không mong lời nhiều.

Vậy xin mong lắm lòng hạ cố của qui khách mà cho thương nghiệp của bổn tiệm được bằng người ngoài bang thì bổn tiệm lấy làm cảm ơn qui khách lắm lắm.

Chủ nhơn kính cáo.

PHÙNG-VĂN-LÂM

105 Rue d'Espagne — Saigon

Các ông chủ xe hơi nên chú ý

CARROSSERIE PEINTURE

Réparation Mécanique

Saigon có một tiệm Nam-hiệp-Thạnh là có phòng kiên rộng, sơn xe hơi thiệt tốt và mau, sửa đủ các thứ máy xe hơi rất cẩn thận, đóng thùng xe rất mau, kiểu rất đẹp.

Mua mười xe và ao nệm (capotes et housses) có đủ các kiểu thiệt ngộ. Sáng đưa làm chiều lấy xe, không mất công chờ đợi. Charger bình accus, bảo lãnh đủ ampère, dùng được lâu.

Các qui khách ở Lục-châu muốn hỏi công chuyện về xe hơi xin viết thơ thương nghị, bổn hiệu sẽ trả lời liền.

Nam-hiệp-Thạnh

Bùi khải, Directeur

168 Bd. Galliéni — SAIGON

Téléphone n° 178

Đường xe điện khi Cholon.

A LA PENSÉE

50, đường Charner

Ở đây có bán các thứ vành bông để đi đám ma. Kiểu bông rất tốt mà giá lại rất rẻ.

Hỏi tại nhà Mme JUD.

Bán luôn vừa ngày vừa đêm).

N° 87 — TIEU-THUYẾT

NẶNG-VÌ-TÌNH

(Dịch tiểu-thuyết tây)

Người dịch : VO-DANH-THI

XXV

(Tiếp theo)

« Từ bữa hai đứa mới xanhau, cho tới bữa anh trở về Ba-lê, trong cái khoảng ngày giờ đó em đã phải kiếm hết phương thế mà tránh khỏi sự điên cuồng và để mà giả điếc làm ngơ với cái cuộc đời ma em mới dấn thân trở vào đó. Di Ba có nói với anh rằng đêm nào em cũng thức không đám nhảy đầm nào là không có em, không bữa tiệc rượu nào là không có em, phải không ?

« Phải, bấy giờ em làm như thế là có ý mong mỏi cho nó hao tổn tinh thần, gầy mòn thân thể đặng có giết mình cho mau, té ra đến ngày nay thì sự mong mỏi của em đó đã gần đến lúc được thỏa mãn rồi đây anh ạ. Bởi những sự ăn uống quá độ, ngủ-nghỉ thất thường ấy mà sức khoẻ của em tự nhiên càng ngày càng thấy nó giảm lần, và bữa mà em cậy dì Ba đến ngỏ lên khẩn cầu với anh đó, thì thân thể em nó đã chi-ly mà tinh thần em nó cũng đã tiêu tụy lắm rồi.

« Duy-Văn ơi, thôi em không muốn nhắc lại làm chi cái cách mà anh dùng để báo đáp em khi đã chứng minh cái chí tình của em ra với anh lần cuối cùng đó, anh nghĩ như trong khi dở sống dở chết mà em cũng cầm lòng không đậu, phải gần gượng với anh một đêm, và một lúc em đã có cái cuồng vọng mong cùng anh nối lại dây cầm, thế mà sau khi đó anh đã làm làm sao đến nỗi em phải lìa bỏ xứ Ba-lê mà đi, thôi thì nay em cũng không muốn nhắc lại nữa. Duy Văn ơi, em biết anh vẫn có trọn quyền được làm những điều mà anh đã làm đó, bởi vì mấy khi mà ai trả cho em một đêm nhiều tới như anh vậy.

« Nghe nói lại rằng em ra đi một cái là đoạn tuyệt hết thảy ! Diệu Linh liền thấy em mà tình với Bá tước N... và chính có ấy nói lại với bá tước vì đâu mà em đi. Bấy giờ bá tước G... đương ở bên kinh-thành Luân-đôn. Ông nầy là một người thuộc về cái hạng dân ông vẫn coi những cuộc chung tình với hạng đàn bà như em là không quan hệ lắm, chẳng qua chỉ như một cuộc tiêu-sầu khiển hứng mà thôi, cho nên đối những người đàn bà đã từng quen biết thì bao giờ họ cũng là những người bạn thân, không khi nào họ thù oán với ai, bởi vì không khi nào họ vì ai mà ghen tương ! Nói lại thì đó là những tay phong-lưu hào-phóng, hễ chỉ để cho mình soi thấu cái hà-bao của họ, *chớ* không khi nào mình soi thấu nổi ruột gan của họ được.

« Vậy nên em bỗng sực nhớ đến bá tước G... Em đi tìm y. Gặp em, y đón tiếp vồn vã lắm, nhưng bởi lúc đó y đương dan-díu với một người đàn bà danh lưu ở bên, nên chi y sợ nếu gần gũi với em thì e có chỗ không tiện. Y bèn giới thiệu em cho mấy người bạn của y. Họ họp nhau lại mời em đi ăn cơm tối, rồi đến khi ăn uống xong thì một người trong đám dắc em đi riêng.

Duy-Văn ôi ! Anh thử nghĩ như lúc đó em biết liệu làm sao ?

« Chết đi ư ? Nếu em không nghĩ kỹ mà chết đi, thì chẳng qua để lại cho anh sau này một sự ân hận vô ích ; vả lại em đã tự biết em không còn sống đặng bao ngày, thôi thì tội chi mà tự sát ?

« Than ôi ! *Mặc người mưa Sở mây Tần, nhưng mình nào có biết xuân là gì !* Bên ngoài thì cũng mắt, cũng tai, cũng cười, cũng nói, mà bên trong thì bộ máy thần kinh như đã hết chuyển động ; làm con người mấy ở Luân-đôn trong ít lúc thì em về Ba-lê. Về đến nơi liền đó bồi tin anh, thời ra : *hoa đào năm trước còn cười, mà người năm trước bây giờ là đâu !....*

« Thôi, thế là thôi, anh thử nghĩ em còn mong gì nữa. Cái đời của em đến đây nó cũng xoay trở lại giống như hồi hai năm trước khi em gặp anh. Em muốn năn-nỉ cho công tước trở về với em, nhưng mà trước em đã rùn-rẩy người ta một cách khi tàn nhẫn quá, vả lại mấy ông giả bộ biết họ là gần đất xa trời, họ đâu có thèm kiên tâm ẩn nhẫn. Càng ngày càng thấy em đau nặng, e em buồn-bã, em xanh-xao, rước khi em gầy ba bốn phần, bây giờ em gầy đến tám chín, em mới biết rằng đi tình không phải là một món hàng dễ bán, những khách mua trước khi bỏ tiền ra bao giờ họ cũng lựa lọc đủ. Mà ở Ba-lê thì thiếu gì những người đàn bà trẻ lớn hơn em, khỏe mạnh hơn em ; lần lần thế người ta không ai thèm nhắc đến em nữa.

« Đó, từ khi đời ta cách biệt cho đến bữa qua đây, cái tình hình điên bái của em là thế.

« Còn bữa nay ? Bữa nay thì em đau đã nặng lắm rồi. Em phải gần gượng viết giấy cho công-tước mà mượn bạc, vì em không còn một xu nhỏ dính tay, vả lại bọn chủ nợ nó xúm nhau lại mà đòi hỏi như kiến cắn, như ruồi bu, em không giây phút ào mà yên được với cuộc vui. Trong khi đó thì em cứ bồn-chồn trong bụng, hằng biết công-tước sẽ trả lời cho em ra làm sao ? Vậy chớ anh đi vào nơi nào, Duy-Văn ôi ! Phải chi anh đến thăm em trong lúc nầy, thì chắc rằng anh sẽ yên ủi cho em được nhiều lắm. »

. . . . . .

(Còn nữa)

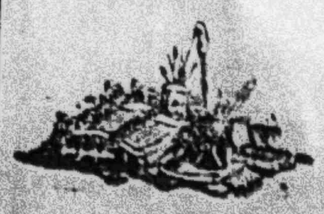

DẦU BÓNG HIỆU « RAPID FLUID »

Trị móc-meo bàn ghế, sách vở và các món bằng da.
Có trữ bán trong mấy tiệm lớn.

Hãng Louis OGLIASTRO & Cie,
Làm Đại-Lý bán trong Đông-Pháp.

NGHIỆT PHỤ

(9)

Dịch-giả : LƯƠNG-HỒNG

Ghê cho cái sóng khuynh thành,
Làm cho đồ quân xiêu đình như chơi!

Con phải biết đi buôn đồ vật thực rồi đây được lời nhiều lắm. Trong ít lâu nữa đây thì hết mền Á-tân Lô-liên nầy sẽ bị chiếm cứ hết. Quân lính về phương diện vật thực sẽ khổ đốn lắm. Bây giờ đây từ Sa-lông về Ba-lê ta phải lo cho có đủ đồ vật thực. Con chưa đến tuổi, con chưa có nợ gì phải trả mà những việc con sẽ làm đây sẽ có ích gấp trăm lần những đứa ngu dại kia là đã đem thân đi vác súng. Cha muốn cho con biết rằng cha tin con và cha cho con có đủ tài liệu để tỏ cho đời biết cái chân giá trị của con. Đây, con cầm đen đi theo cha..

Cha Lịch-tăng-Bạch liền đi lại một góc bầm, xích hải cái thùng rượu ra rồi lấy cái mại đào xuống một lỗ, lấy lên một cái thùng bằng cây chung quanh bao sắt. Y ráng sức xách lên, móc túi lấy ra một chùm chìa khóa, mở cái thùng ra mà chỉ cho con thấy những cuốn chỉ tròn tròn mà sắp đặt rất là cẩn thận. Y lấy ra một cuộn, lột gấy bao ngoài mà đổ lên bàn tay con tính những tiền vàng mai mươi quan cả.

— Đây nè, con coi, hết thảy đều là tiền vàng, có tới 40.000 quan. Con vốn có sức mạnh, con sẽ đem cái thùng nầy đi. Mới sớm con ra xe lửa đi tới Tơ-roa. Con đem tiền nầy gởi tại nhà ngân hàng của Ba-tích. Ít lâu nữa đây vàng sẽ lên giá mà con sẽ được lời. Con sẽ dùng tiền vốn của cha cho con mua hết trâu và bò rồi đem thịt mà bán cho các quân đội. Trong khi giặc giã nầy ai nấy đã chẳng dám cày cấy nữa thì bò và trâu bốn phần bán chỉ còn một. Lại trong lúc quân đội khốn cùng, thức ăn chẳng có thì những kẻ bán đồ vật thực mua một mà bán thành hai. Việc đó! con đã hiểu chưa? Vậy con cứ theo đó mà đi. Con lo nuôi các quân đội như vậy chẳng hơn là chạy lăng xăng dưới quyền một thằng cai ngu ngốc sao. Vậy là con cũng đi giúp nước đó, con chớ sợ gì mà chẳng dám cao hô lên.

— Nhưng nếu người ta hỏi con rằng nhập ngũ ở đâu, thì chừng đó con nói làm sao?

— Con nói rằng con đi Rơ-ten rồi tới đó sẽ hay.

— Dạ thưa vậy được.

— Con hãy xách cái thùng tiền đem lên nhà đi.

— Được để mặc con.

Lịch-tăng-Bạch nói rồi hai tay ôm thằng thùng tiền vàng, đem hết cả gia tài của cha mà không thấy nặng.

Những việc sắp đặt của cha con Lịch-tăng Bạch thật là không sai. Trong tỉnh quân lính rất nhiều mà ngoài tỉnh thì quân Đức vây, thức ăn thức uống đều lên giá hết. Tuy vậy, lời thì lời chớ cha Lịch-tăng-Bạch cũng không thể quên được con mình. Cái thơ chót của Lịch-tăng-Bạch gởi về thì nói là đã tới Ba-lê Y cũng thêm rằng có gởi tại nhà Ngân-hàng của Ba-tích ở Tơ-roa 30.000 quan. Y có đưa vào trong tỉnh 3.000 con trâu song lại định đi chỗ khác vì ở Ba-lê không chắc. Từ đó về sau y không có thơ từ gì về nhà nữa nên những khi đêm nằm không ngủ cha y bằng lo lắng, rên siết nhưng lo là lo cho y khờ dại mà bỏ mất hết tiền đó thôi!...

. . . . . .

Một bữa trong tỉnh bồng có xe của sở cứu tế tới; những binh lính bị thương đều đem từ mặt trận về các nhà tư gia để điều trị.

Trong nhà Diệp-phiên khi ấy lãnh một vị quan ba pháo thủ, chánh là Tề-môn đó. Nhờ ở sự săn sóc của nhà Diệp-phiên mà Tề-môn chẳng bao lâu đã lành mạnh. Cha mẹ Diệp-phiên thấy vậy thì cũng hết lo cho con, trong trí nghĩ rằng: Tề-môn bị thương mà được như vầy thì con mình hẳn cũng được người săn sóc mà chẳng bao lâu tất cũng vô sự.

Chẳng bao lâu chiến tranh bồng hết: quân Pháp cả thua, thành quách của hai hạt Á-tân Lô-liên bồng đã thành ra của Đức. Nhơn dân lấy thế làm buồn nhưng khi thấy con mình được vô sự mà về thì cũng mừng.

Diệp phiên trải bao phen gian khổ ra từ vào sanh ngày đó lại được về thấy cha mẹ và em thì thiệt nỗi mừng không tả. Lòi tan hiệp nỗi xa gần thiệt là mấy ngày chẳng hết: Nào khi trong rừng súng đạn thập phần tử nhứt sanh, nào khi một mình, trong giữa trung vây tưởng đâu nữa đến ngày tái hội. Ấy vì thế mà không nhắc tới Ba-tích là người đã liều thân mà cứu mình một phen khỏi nạn. Diệp-phiên và Ba-tích quen nhau từ đó mà ân tình đã vì đó mà khẳng-khít thì sau nầy có lạ gì mà thấy hai người cùng chia nhau những sự vui sướng hay cực khổ ở đời đâu.

Lịch-tăng-Bạch cũng về. Một mình một xe, y về tới nơi thì dáng người tươi tốt, bộ mặt hân hoan, về thăm cha mẹ rồi là tới ngay bộ quân sự Đức. Tin bồng đại đi rằng Lịch-tăng-Bạch là người thừa sai của chính phủ đặng điều đình với quân Đức về việc vựng lương ở miền đông. Vì thấy trong hồi giặc: giả Lịch-tăng-Bạch đã rất là có công nên quân sự ủy viên mới giao cho y cái chức trách ấy. Nên khi y về thì bộ dạng nghinh ngang kiêu ngạo.....

Nhưng sau một bồi nhơn dân đều lấy làm lạ thì lại thấy thầm thì mà bỏi nhau rằng: Người ta đi trận thì người nào cũng gầy ốm xanh xao mà sao Lịch-tăng-Bạch lại vẫn đỏ da thắm thịt.... Hỏi dò thì những người của chánh-phủ cũng đều nói rằng Lịch-tăng-Bạch công lao rất lớn. Nhưng công lao gì thì chánh là Ba-tích sẽ nói ra sau nầy vậy.

Ba-tích nhơn một bữa tới thăm Diệp-phiên mà gặp được Tề-môn. Ba người thành ra rất tâm đầu ý hiệp một bữa cùng nhau tổ chức tại nhà hàng lớn một bữa tiệc để cùng nhau cùng mừng ngày tái hội. Lịch-tăng-Bạch cũng nghiêm nhiên biên tên vào sổ những người đã tình nguyện đầu quân mà cùng tới dự hội. Hết thảy những người dự hội tuy mặc thường phục nhưng ngó thấy nhau thì đều cũng nhớ rằng đã gặp nhau ở trong rừng súng đạn, không ở trận nầy thì ở trận kia. Chỉ có mình Lịch-tăng-Bạch là nói chuyện hồ-đồ mà thôi.

(còn nữa)

Những đều cần phải nhớ:

Giá báo Thân-Chung: Một năm.... 12 p. 00, Sáu tháng.... 7 p. 00, Ba tháng..... 4 p. 00

Hễ mua báo, thì gởi MANDAT theo thơ và đề cho rõ ràng như vầy:

Nguyễn-văn-Bá, quản-lý báo Thân-Chung, 23 đường Filippini -:- Saigon.

HÃNG BÁN XE HƠI

GARAGE BONNARD

TRƯỚC NHA HÁT BÓNG CASINO — SAIGON

Có chưng một kiểu xe mới đẹp tuyệt vời ở phòng dấu mỹ-nghệ bên Nữu-Ước (New-York) kỳ rồi.

LÀ THỨ XE 6 MÁY HIỆU

CHEVROLET

Êm-ái và khoan-khoát

Khi các ngài muốn chọn lựa mua một cái xe hơi thì trước hết hay nên đi thử thử xe mới hiệu CHEVROLET